

Analýza leasingu v rámci České republiky a zemí Evropské unie

Monika Mrnuščíková

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika MRNUŠTÍKOVÁ**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza leasingu v rámci České republiky a zemí
Evropské unie**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literárních zdrojů charakterizujte leasing z právního, daňového a účetního hlediska.

II. Praktická část

- Charakterizujte asociace sdružující leasingové společnosti v České republice a v Evropské unii.
- Analyzujte leasing a leasingové produkty v rámci České republiky a zemí Evropské unie.
- Provedte srovnání leasingového trhu v České republice a v zemích Evropské unie

Závěr

Rozsah práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

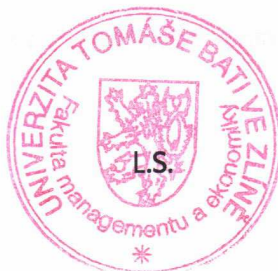
Seznam odborné literatury:

- [1] BENDA, V., et al. Leasing: Právní, účetní a daňové postupy v praxi včetně příkladů. 1. vyd. Praha: POLYGON, 2000. 384 s. ISBN 80-7273-001-0.
[2] DOUBRAVA, M. Leasingová smlouva: Tuzemská i mezinárodní. 1. vyd. Praha: LINDE nakladatelství s.r.o., 2003. 93 s. ISBN 80-86131-47-5.
[3] JINDROVÁ, B. Leasing – praktický průvodce. 2. aktualiz. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2002. 112 s. Účetnictví, daně. ISBN 80-247-0036-0.
[4] VALOUCH, P. Leasing v praxi: Praktický průvodce. Ing. Václav Marád, CSc. 3. aktualiz. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2557-4.
[5] International Finance Corporation, et al. Financial Institutions. Washington, D.C.: World Bank Publications, 1998. 135 s. ISBN 08-2134-343-2.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 16. března 2009
Termín odevzdání bakalářské práce: 22. května 2009

Ve Zlíně dne 16. března 2009

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Obsahem mé bakalářské práce je, jak již z názvu vyplývá, analýza leasingu v rámci České republiky a zemí Evropské unie. V teoretické části práce bude zpracována problematika leasingu z právního, daňového a účetního hlediska. Pozornost bude zaměřena zejména na charakteristiku českého leasingového trhu, úprava leasingu v Evropské unii bude zmíněna v menším rozsahu. Praktická část bude informovat o hlavních leasingových institucích, které shromažďují a analyzují data pro leasingové statistiky. Jádrem praktické části bude představovat analýza vývoje leasingového trhu v České republice a v zemích Evropské unie. Pozorovanými oblastmi budou: trend vývoje trhu, preference produktů a zaměření zákazníků – komoditní i podnikatelské. Analytická část bude zakončena srovnáním leasingového trhu v České republice a v Evropské unii.

Klíčová slova: Leasing, Finanční leasing, Operativní leasing, Leasingový trh, Vývoj

ABSTRACT

The content of my bachelor thesis is, as the title implies, analysis of leasing in the Czech Republic and the European Union countries. Leasing in terms of legal, taxation and accounting will be processed in the theoretical part of my thesis. Attention will be focused on the characteristics of Czech leasing market; amendment to leasing in European Union will be mentioned in shorter range. Practical part of thesis will inform readers about general leasing associations, which collect and analyze data to make leasing statistics. A merit of the practical part will represent analysis of leasing market development in the Czech Republic and the European Union countries. Market development tendency, product preferences and customer orientation – commodity and entrepreneurial will be observed sections. Practical part will be ended up by comparison of leasing market in the Czech Republic and The European Union.

Keywords: Leasing, Financial leasing, Operational leasing, Leasing market, Evolution

Při vypracovávání bakalářské práce mi byly přínosem rady mé vedoucí bakalářské práce paní Mgr. Evy Kolářové, Ph.D. Tímto děkuji za cennou pomoc.

OBSAH

I	OBSAH	6
II	ÚVOD	9
III	I.	10
IV	TEORETICKÁ ČÁST	10
V	1 CHARAKTERISTIKA LEASINGU	11
VI	2 ROZDĚLENÍ LEASINGU	12
2.1	ROZDĚLENÍ LEASINGU DLE MAJETKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ	12
2.1.1	OPERATIVNÍ LEASING	12
2.1.2	FINANČNÍ LEASING (FINANČNÍ PRONÁJEM S NÁSLEDNOU KOUPI NAJATÉ VĚCI).....	12
2.1.3	ZPĚTNÝ LEASING („SALE AND LEASE BACK“).....	13
2.2	ROZDĚLENÍ LEASINGU DLE TYPU LEASINGOVÉHO NÁJEMCE A PRONAJÍMATELE	13
2.2.1	RESTITUČNÍ LEASING	13
2.2.2	BANKOVNÍ LEASING	13
2.2.3	ODBYTOVÝ LEASING („ZNAČKOVÝ LEASING“ VÝROBCŮ)	13
2.2.4	TUZEMSKÝ LEASING	13
2.2.5	ZAHRANIČNÍ LEASING.....	14
2.2.6	PODNIKATELSKÝ LEASING	14
2.2.7	KOMUNÁLNÍ LEASING.....	14
2.2.8	SPOTŘEBITELSKÝ LEASING	14
2.3	ROZDĚLENÍ LEASINGU DLE ZŮSTATKOVÉ HODNOTY NA KONCI DOBY NÁJMU	14
2.3.1	LEASING S PLNOU AMORTIZACÍ („FULL – PAY – OUT - LEASING“)	14
2.3.2	LEASING SE ZŮSTATKOVOU HODNOTOU („NON – FULL – PAY – OUT - LEASING“)	14
VII	3 CENA LEASINGU	15
3.1	LEASINGOVÝ KOEFICIENT	15
VIII	4 PRÁVNÍ ÚPRAVA LEASINGU	16
4.1	PRÁVNÍ ÚPRAVA LEASINGU V ČESKÉ REPUBLICE	16

4.1.1	PROBLEMATIKA USTANOVENÍ § 663 AŽ 684 A § 721 AŽ 723 OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU	16
4.1.2	PŘEDČASNÉ UKONČENÍ LEASINGOVÉ SMLOUVY.....	16
4.1.3	PŘECHOD VLASTNICTVÍ K NAJATÉ VĚCI.....	17
4.1.4	PRÁVNĚ NEPOJMENOVANÁ LEASINGOVÁ SMLOUVA.....	18
4.2	PRÁVNÍ ÚPRAVA LEASINGU V EVROPSKÉ UNII.....	18
4.2.1	OTTAWSKÁ ÚMLUVA O MEZINÁRODNÍM FINANČNÍM LEASINGU	18
IX	5 DAŇOVÁ ÚPRAVA LEASINGU	19
5.1	DAŇ Z PŘÍJMŮ	19
5.1.1	FINANČNÍ LEASING	19
5.1.2	OPERATIVNÍ LEASING	20
5.1.3	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ SPLÁTEK NÁJEMNÉHO	20
5.1.4	PŘEDČASNÉ UKONČENÍ SMLOUVY O FINANČNÍM LEASINGU	21
5.1.5	„LEASINGOVÉ“ ODPISY PODLE ZDP.....	22
5.1.6	ZAHRANIČNÍ LEASING Z POHLEDU ZDP.....	23
5.2	DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	23
5.2.1	LEASINGOVÉ SMLOUVY Z HLEDISKA DPH V PRŮBĚHU ČASU.....	23
5.2.2	FINANČNÍ LEASING	24
5.2.3	OPERATIVNÍ LEASING	25
5.2.4	ZAHRANIČNÍ LEASING Z POHLEDU DPH	25
5.3	ZDANĚNÍ LEASINGU V EVROPSKÉ UNII Z OBECNÉHO HLEDISKA	26
X	6 ÚČETNÍ ÚPRAVA LEASINGU	27
6.1	ÚČETNÍ ÚPRAVA LEASINGU V ČESKÉ REPUBLICE (ČESKÉ ÚČETNÍ STANDARDY).....	27
6.1.1	FINANČNÍ LEASING	28
1)	ZACHYCENÍ V ÚČETNICTVÍ LEASINGOVÉHO PRONAJÍMATELE.....	28
2)	ZACHYCENÍ V ÚČETNICTVÍ LEASINGOVÉHO NÁJEMCE.....	29
6.1.2	OPERATIVNÍ LEASING	30
1)	ZACHYCENÍ V ÚČETNICTVÍ LEASINGOVÉHO PRONAJÍMATELE.....	30
2)	ZACHYCENÍ V ÚČETNICTVÍ LEASINGOVÉHO NÁJEMCE.....	31
6.2	ÚČETNÍ ÚPRAVA LEASINGU V EVROPSKÉ UNII.....	31
XI	7 LEASINGOVÁ SMLOUVA	32
XII	II.....	35
XIII	PRAKTICKÁ ČÁST	35
XIV	8 ASOCIACE SDRUŽUJÍCÍ LEASINGOVÉ SPOLEČNOSTI.....	36

8.1	ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE	36
8.1.1	HLAVNÍ CÍLE ČESKÉ LEASINGOVÉ A FINANČNÍ ASOCIACE	36
8.2	LEASEUROPE (EVROPSKÁ FEDERACE LEASINGOVÝCH ASOCIACÍ).....	37
8.2.1	HLAVNÍ CÍLE LEASEUROPE	37
8.3	EUROFINAS (EVROPSKÁ FEDERACE ASOCIACÍ FINANČNÍCH DOMŮ).....	38
8.3.1	HLAVNÍ CÍLE EUROFINAS.....	38
XV	9 LEASING V RÁMCI ČESKÉ REPUBLIKY	39
9.1	VÝVOJ OBJEMU LEASINGU V ČESKÉ REPUBLICCE	39
9.2	LEASING V ČESKÉ REPUBLICCE Z POHLEDU OPERATIVNÍCH A FINANČNÍCH LEASINGOVÝCH PRODUKTŮ	40
9.3	LEASING V ČESKÉ REPUBLICCE Z POHLEDU MOVITÝCH A NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	41
9.3.1	LEASING MOVITÝCH PŘEDMĚTŮ V ČESKÉ REPUBLICCE	42
9.3.2	LEASING NEMOVITÝCH VĚCÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	45
XVI	10 LEASING V RÁMCI ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE.....	47
10.1	VÝVOJ OBJEMU LEASINGU V ČLENSKÝCH STÁTECH EVROPSKÉ UNIE	47
10.2	LEASING V EU Z POHLEDU MOVITÝCH A NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	48
10.3	LEASING MOVITÝCH PŘEDMĚTŮ V EVROPSKÉ UNII.....	48
10.4	LEASING NEMOVITOSTÍ V EVROPSKÉ UNII	50
10.5	CHARAKTERISTIKA LEASINGOVÝCH TRHŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ EVROPSKÉ UNIE	51
XVII	11 SROVNÁNÍ LEASINGOVÉHO TRHU V ČR A V ZEMÍCH EU.....	58
XVIII	ZÁVĚR	60
XIX	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	62
XX	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	64
XXI	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	65
XXII	SEZNAM PŘÍLOH	66

ÚVOD

Realizování finančních služeb a s ním spojené uspokojování rostoucí poptávky klientů po finančních prostředcích se v posledních dvou desítkách let vyznačovalo určitým odklonem či obcházením bankovních institucí. O nastalou situaci se přičinil vznik nebankovního sektoru, tedy vznik přímého konkurenta pro bankovní sektor, hlavně co se týká úvěrů a půjček.

Leasing, jako jeden z nabízených nebankovních produktů, se stal velmi oblíbeným a to jak u tuzemských, tak u zahraničních klientů a poskytovatelů. Klienti využívají leasing většinou jako nebankovní alternativu úvěru a poskytovatelé mohou snadno zajistit své vložené prostředky díky vlastnictví leasingového majetku po celou dobu trvání smlouvy.

Leasingové instituce prorazily na český trh po roce 1989 a od té doby jsou úspěšné v upevňování a posilování své pozice. Jejich stabilita je každoročně dokazována tempem růstu v řádech desítek procent. Hlavní devizou takovýchto institucí je jejich flexibilní a aktivní reakce na poptávku klientů. Český trh s leasingem se díky mnoha hlavně globálním faktorům mění a vyvíjí směrem vpřed. Měnicími se oblastmi jsou: forma a hodnota leasingových smluv, segmenty zákazníků a typ poskytovaného majetku. Analýza sestavená na základě relativní novosti českého leasingového trhu, má pomoci k vytvoření uceleného stanoviska k němu.

U leasingového trhu zemí Evropské unie je možné analyzovat stejné oblasti jako v případě ČR a to z pohledu jednoho komplexního trhu nebo 27 oddělených částí. U jednotlivých zemí EU je třeba zahrnout při analýze leasingového trhu specifické faktory, které napomáhaly nebo napomáhají jeho formování, jako je zejména tradice nebankovních produktů.

Zvětšující se český leasingový trh může být díky kompetentním evropským a českým asociacím srovnáván s leasingovými trhy na území EU a naopak, tak je možno určit podíl konkrétního trhu na rostoucím vývojovém trendu, vliv na faktory jako jsou produktové zaměření nebo zákaznické zaměření, stanovit globální pozici trhu a největší konkurenty v měřítku EU. Od těchto charakteristik se očekává podpora při dalším zkvalitňování a rozšiřování leasingových služeb, které jsou z hlediska stálosti leasingu v makroekonomickém rámci velmi pravděpodobné.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA LEASINGU

Pojem leasing pochází z anglického slova „lease“ znamenajícího pronájem, resp. smlouvu o pronájmu. Leasing tedy naznamená nic jiného, než pronájem (nájem) hmotných či nehmotných věcí a práv, kdy pronajímatel (osoba, která majetek pronajímá) poskytuje za úplatu nebo jiné nepeněžní plnění nájemci (osobě, která získává možnost majetek používat) právo danou věc (nebo právo) v průběhu doby pronájmu používat. Důležité je, že po dobu pronájmu zůstává majetek ve vlastnictví pronajímatele. Na nájemce přechází právo daný majetek užívat. ^[1]

Leasing je cestou k naplnění takových záměrů, podnikatelských i spotřebitelských, které nevyžadují okamžité získání předmětu leasingu do vlastnictví uživatele. ^[2]

Význam leasingu vystihuje motto „pay as you earn“, tedy umožnění splácení práva užívat určitou věc časově později než v okamžiku pořízení, a zpravidla pak i splácení z výnosů, zajištěných z provozu předmětu leasingu. Jde v zásadě o určitou formu úvěrování se specifickými daňovými dopady, kdy k zajištění pohledávek věřitele slouží i vlastnické právo k předmětu leasingu. ^[3]

2 ROZDĚLENÍ LEASINGU

Z praktického hlediska se leasing rozlišuje na dva základní druhy – operativní a finanční.

2.1 Rozdělení leasingu dle majetkoprávních vztahů

Kritériem pro rozlišení leasingu z hlediska majetkoprávních vztahů na začátku a na konci smlouvy je především rozsah přenosu vlastnických a uživatelských rizik z leasingové společnosti na příjemce leasingu. ^[2]

2.1.1 Operativní leasing

Jedná se o leasing, kdy po skončení doby pronájmu dochází k vrácení pronajímaného majetku pronajímateli (vlastníkovi). Operativní leasing je obvykle krátkodobější než leasing finanční a také doba pronájmu je obvykle kratší než doba ekonomické životnosti pronajatého majetku. U této formy leasingu je také častější, že náklady spojené s údržbou, opravami, či servisními službami pronajatého majetku hradí pronajímatel. ^[1]

Operativní pronájem je dohodnut smlouvou, podle níž jedna strana s podnikatelským záměrem poskytne za úplatu druhé straně – tzv. leasingovému nájemci – jím vybraný předmět do užívání za účelem jeho dočasného používání bez:

- a) přenosu většiny rizik a užitků spojených s vlastnictvím předmětu leasingu
- b) smluvního nároku na možný přechod vlastnictví předmětu leasingu na nájemce. ^[4]

2.1.2 Finanční leasing (finanční pronájem s následnou koupí najaté věci)

Finančním leasingem se obecně rozumí pronájem, u něhož dochází po skončení doby pronájmu k odkupu najaté věci nájemcem. Tento druh pronájmu je dlouhodobější než pronájem operativní a jeho doba se většinou kryje s dobou ekonomické životnosti pronajímaného majetku. V případě finančního leasingu pronajímatel obvykle smluvně přenáší na nájemce i povinnosti spojené s údržbou, opravami a servisními službami pronajatého majetku. ^[1]

Dle zákona č. 235/2004 Sb., o DPH se finančním leasingem rozumí přenechání zboží nebo nemovitosti za úplatu do užívání podle smlouvy o finančním pronájmu, pokud si strany v této smlouvě sjednají, že uživatel je oprávněn nebo povinen nabýt zboží nebo nemovitost, která je předmětem smlouvy, nejpozději úhradou posledního závazku ze smlouvy. ^[1]

2.1.3 Zpětný leasing („sale and lease back“)

Principem je prodej předmětu leasingu leasingovým nájemcem do vlastnictví leasingového pronajímatele, který předmět leasingu obratem zpět pronajme leasingovou smlouvou leasingovému nájemci a při uzavření smlouvy rovněž vyplatí hodnotu předmětu leasingu za jeho prodej. Vůbec tak nemusí dojít k pohybu předmětu leasingu, který zůstává u původního vlastníka, jenž je leasingovou smlouvou zavázán ke splátkám. Po skončení doby pronájmu přechází předmět zpět na nájemce. Tohoto typu smlouvy se užívá leasingovým nájemcem při okamžité potřebě hotovosti.^[3]

2.2 Rozdělení leasingu dle typu leasingového nájemce a pronajímatele

2.2.1 Restituční leasing

Kapitál na koupi předmětu leasingu pochází z řešení restitučních nároků a slouží k přímému nákupu, je-li v nemovitostech, pak slouží jako zástava. Tak získá leasingová společnost od bankovních institucí likvidní zdroje s rozdílnou délkou splatnosti.^[5]

2.2.2 Bankovní leasing

Je prováděn buď speciálními útvary bank, jako alternativní způsob poskytnutí úvěru, nebo dceřinými leasingovými společnostmi bank. Banka nebo její dceřiná společnost získá navýšení výnosu o leasingové procento, které je nadlepšením úrokového procenta úvěru.^[5]

2.2.3 Odbytový leasing („značkový leasing“ výrobců)

Jde o typ leasingové smlouvy, která nemusí přinášet finanční zisk poskytovateli leasingu (zpravidla výrobcí), neboť je pro něj důležité, že došlo ke snazšímu umístění zboží na trhu. Může dojít k situaci, že vyrobené zboží je pro svoji vysokou cenu, či vlastnosti na trhu neprodejné za platbu kupní ceny hotově a jen možnost leasingu zcela bez „leasingové“ marže je pro leasingového nájemce argumentem pro pořízení předmětu leasingu.^[3]

2.2.4 Tuzemský leasing

Na českém leasingovém trhu figuruje několik desítek společností, které se snaží získat klienta různými akcemi. Leasing se stal univerzálním nástrojem k financování potřeb.^[5]

2.2.5 Zahraniční leasing

Leasingovým pronajímatelem je zahraniční leasingová společnost nebo subjekt s dominantní zahraniční kapitálovou účastí. Společnost používá výhradně zahraniční zdroje a doplňkově i finanční prostředky tuzemské.^[5]

2.2.6 Podnikatelský leasing

Leasingovým nájemcem je podnikatelský subjekt.^[5]

2.2.7 Komunální leasing

Leasingovým nájemcem může být pouze nevýdělečná organizace. Leasing je určen pro zastupitelstva měst a obcí, školy, nemocnice, nadace, atd. Není možné využívat daňových úlev, ale jiných specifických výhod a doplňkových služeb leasingu.^[5]

2.2.8 Spotřebitelský leasing

Leasing je určen pro soukromé osoby. Je potřeba potvrzení o skutečné výši příjmu občanů, aby byla zajištěna návratnost investice leasingové společnosti.^[5]

2.3 Rozdělení leasingu dle zůstatkové hodnoty na konci doby nájmu

2.3.1 Leasing s plnou amortizací („full – pay – out - leasing“)

Smlouvou sjednané leasingové splátky kryjí veškeré pořizovací náklady předmětu leasingu včetně nákladů během doby trvání leasingu a pokrývají i marži poskytovatele leasingu.^[3]

2.3.2 Leasing se zůstatkovou hodnotou („non – full – pay – out - leasing“)

Smlouvy, při nichž se sjednává vedle leasingových splátek rovněž vyšší částka za přechod vlastnictví předmětu leasingu z leasingového pronajímatele na leasingového nájemce.^[3]

3 CENA LEASINGU

Cenou za leasing je leasingová cena, která je obvykle placena v pravidelných splátkách. Leasingová cena placená nájemcem pronajímateli zahrnuje jednak postupné splátky pořizovací ceny majetku, leasingovou marži pronajímatele (leasingové společnosti) a v neposlední řadě ostatní náklady pronajímatele spojené s pronajatým majetkem, které jsou v rámci leasingových splátek přesouvány na nájemce (jedná se zejména o úroky z úvěru, který si leasingová společnost bere na pořízení majetku, který poté pronajme nájemci). Celková výše leasingové ceny je pak dána součtem jednotlivých leasingových splátek.^[1]

3.1 Leasingový koeficient

Leasingový koeficient udává, o kolik je vyšší leasingová cena pronajatého majetku oproti pořizovací ceně (příp. pořizovací ceně zvýšené o rekapitalizaci nebo snižené o dekapitalizaci dopředu poskytovaných záloh na pořízení posléze pronajímaného majetku). Výše leasingového koeficientu pak na první pohled říká, jaký násobek pořizovací ceny pronajatého majetku zaplatí nájemce pronajímateli za dobu trvání leasingové smlouvy. Výše leasingového koeficientu tak umožňuje základní orientační měřítko pro zhodnocení nabídek jednotlivých leasingových společností.^[1]

V souvislosti s interpretací leasingového koeficientu je však nutno mít na zřeteli ještě další fakt, a sice zda se jedná o leasing finanční či operativní. V případě operativního leasingu obvykle platí, že jeden nájemce v leasingových splátkách splatí v době trvání leasingového vztahu pouze část pořizovací ceny pronajatého majetku, a to z důvodu, že leasingová smlouva obvykle trvá kratší dobu, než je ekonomická životnost pronajatého majetku. Zbytek pořizovací ceny poté splácí další nájemce. V případě finančního leasingu je obvyklé, že leasingové splátky jednoho nájemce pokryjí celou pořizovací cenu pronajatého majetku.^[1]

4 PRÁVNÍ ÚPRAVA LEASINGU

4.1 Právní úprava leasingu v České republice

V současném českém závazkovém právu není leasing právně upraven. S ohledem na úpravu leasingu v jiných zemích se ale nejedná o nedostatek českého právního systému.^[3]

Principem leasingu je pořízení předmětu leasingu, který si sám nájemce vybral, který sám nájemce užívá a který i sám udržuje v provozuschopném vztahu. Jde tedy o rozdíl mezi právním a ekonomickým vlastnictvím, které český právní řád nezná.^[3]

Pro právní posouzení leasingu je významné ustanovení § 663 až 684 a § 721 až 723 občanského zákoníku. Použití těchto ustanovení, která se v případných sporech mezi subjekty vztahu založeného leasingovou smlouvou snaží někdy strany uplatnit, je v případné leasingové smlouvě poněkud problematické a pro poskytovatele leasingu nevýhodné.^[3]

4.1.1 Problematika ustanovení § 663 až 684 a § 721 až 723 občanského zákoníku

Vysloveně nevýhodné by bylo pro pronajímatele ustanovení § 721 občanského zákoníku, které by opravňovalo nájemce leasingu k neplacení leasingových splátek po dobu, kdy by nájemce „věc nemohl pro její vadu užívat buď vůbec, nebo jen za ztížených podmínek“.^[3]

Pro potřeby leasingové smlouvy je třeba se vzdálit od právních ustanovení „nájemní smlouvy“, která je zpracována v § 663 a násl. občanského zákoníku. Díky tomuto ustanovení se může leasingový nájemce domnívat, že leasingový pronajímatel bude provádět opravy pronajaté věci na své náklady. Žádný leasingový pronajímatel nemůže z praktického hlediska akceptovat ustanovení § 673 občanského zákoníku o nezávaznosti platit nájemné, pokud pro vady věci nemůže nájemce věc užívat.^[3]

Nepoužitelné je i ustanovení § 723 2. odstavce občanského zákoníku, které hovoří o place- ní nájemného do doby ohlášení ztráty věci, nebo zničení věci. V praxi by to přinášelo při případné insolvenzi nájemce „ztrátu“, nebo „zničení“ předmětu leasingu.^[3]

4.1.2 Předčasné ukončení leasingové smlouvy

Při ukončení smlouvy o operativním leasingu vlastník předmětu leasingu uplatňuje vlastnické právo k předmětu leasingu a náleží mu pouze ty platby určené smlouvou, které byly splatné za dobu trvání leasingu.^[3]

V případě smlouvy o finančním leasingu je ukončení smlouvy podstatně složitější. Předčasné ukončení smlouvy může nastat např. nejčastěji z těchto důvodů:

- Neplacení leasingových splátek leasingovým nájemcem, prodlení s jiným plněním.
- Předčasné ukončení leasingové smlouvy dohodou obou smluvních stran.
- Vážné poškození, či zničení předmětu leasingu, které v důsledku znamená zánik předmětu leasingu tak, jak je definován v leasingové smlouvě.
- Odcizení předmětu leasingu.^[3]

Řádné ukončení leasingové smlouvy je tedy případem, kdy je splněna minimální doba trvání leasingu podle smlouvy, při současném splnění všech závazků leasingového nájemce a při uhrazení smlouvou sjednané odkupní ceny a následné zahrnutí předmětu leasingu do majetku leasingového nájemce.^[3]

Po vyčerpání všech možností pokračování v leasingovém vztahu by mělo být zvažováno předčasné ukončení leasingové smlouvy o finančním leasingu výpovědí, či odstoupením.^[3]

Výpověď leasingové smlouvy. Je upravena v § 582 občanského zákoníku a je možná pouze leasingovým pronajímatelem. Důsledkem je povinnost leasingového nájemce vrátit předmět leasingu zpět pronajímateli a současně nezaniká povinnost nájemce zaplatit všechny nezaplacené leasingové splátky a smluvní sankce ze smlouvy.^[3]

Odstoupení od leasingové smlouvy. Je upraveno v § 344 - § 351. Zákon pak určuje, co se rozumí podstatným a nepodstatným porušením leasingové smlouvy a kdy smlouva zaniká odstoupením. Právně je pak na závazkový vztah pohlíženo, jakoby neexistoval od počátku. Zanikají tedy všechna práva a povinnosti z leasingové smlouvy s výjimkou těch, jejichž trvání si účastníci ujednali jednoznačně ve smlouvě i při zániku smlouvy odstoupením.^[3]

4.1.3 Přechod vlastnictví k najaté věci

Velmi významné je ustanovení obchodního zákoníku o „smlouvě o koupi najaté věci“, která řeší právní problematiku přechodu vlastnického práva po skončení doby trvání leasingu. Přechod vlastnického práva po skončení doby trvání leasingu z leasingového pronajímatele na leasingového nájemce by měl být úplatný, i když za velmi symbolickou cenu. Bezúplatný převod vlastnického práva je předmětem zájmu finančního úřadu.^[3]

Při úplatném převodu je kupní smlouva rizikem pro pronajímatele, že předmět leasingu po několikaletém užívání příjemcem leasingu má vady. Nájemce může uplatnit nárok na dvouletou záruční lhůtu na prodávaný předmět leasingu dle § 620 občanského zákoníku. ^[3]

4.1.4 Právně nepojmenovaná leasingová smlouva

Leasingová smlouva jako samostatný typ smlouvy v zákoně upravena není. Lze ale říci, že leasingová smlouva má blíže k úvěrové smlouvě, než ke smlouvě o nájmu. ^[3]

Většina leasingových pronajímatelů (členové ČLFA) používá pro své leasingové smlouvy právně nepojmenovanou leasingovou smlouvu podle § 269 obchodního zákoníku. ^[3]

4.2 Právní úprava leasingu v Evropské unii

Legislativa EU zatím neupravuje leasing komplexní normou, a to kvůli specifčnosti leasingu a jeho různé interpretaci národními legislativami. ^[3]

Řada směrnic EU – zejména bankovní směrnice, které mají přednost před národními právními úpravami členských zemí, se dotýká problematiky leasingu nepřímou. Jde konkrétně o bankovní a koordinační směrnici, která umožňuje instituci vzniklé v jedné z členských zemí EU provádět své služby i v ostatních členských zemích. Šestá směrnice pak upravuje pronájem zboží na určité časové období, resp. prodej zboží s odložením platby v případech, kdy vlastnictví k věci bude převedeno nejpozději k okamžiku zaplacení poslední splátky. ^[3]

Nepřímou dále leasing ovlivňují z norem EU směrnice na ochranu spotřebitele a směrnice týkající se problematiky vad výrobků. ^[3]

V řadě zemí EU pak platí Úmluva o zajištění vlastnických práv a jiných věcných práv k předmětům, které v obchodním styku překračující hranice států, podepsané v roce 2001 z iniciativy UNIDROIT a lze předpokládat vliv této úmluvy na právo EU. ^[3]

4.2.1 Ottawská úmluva o mezinárodním finančním leasingu

Ottawská úmluva o mezinárodním finančním leasingu ze dne 25. 5. 1988 je výsledkem dlouhodobé činnosti Mezinárodního ústavu pro sjednocení soukromého práva a jde zatím o nejvýznamnější mezinárodně-právní dokument o leasingu. Úmluva byla přijata 55 státy, včetně všech tehdejších zemí EU (s výjimkou Lucemburska). Tehdejší ČSFR podepsala úmluvu v roce 1990, bohužel dosud nedošlo k ratifikaci úmluvy podle práva ČR. ^[3]

5 DAŇOVÁ ÚPRAVA LEASINGU

5.1 Daň z příjmů

5.1.1 Finanční leasing

Text leasingové smlouvy musí splňovat podmínky ZDP, pokud tomu tak není, může dojít k neuznání nájemného v daňových nákladech. ^[6]

Mezi základní ustanovení ZDP pro daňovou úpravu finančního pronájmu s následnou koupí patří § 24 odst. 4 ZDP, ve kterém je vymezena nejkratší doba pronájmu, kupní cena po skončení smlouvy a povinnost převést předmět do obchodního majetku. ^[6]

§ 24 odst. 4 ZDP

a) *Doba nájmu hmotného movitého majetku trvá nejméně minimální dobu odepisování uvedenou v § 30 odst. 1., nejméně však 3 roky, u nemovitostí je to nejméně 30 let. Doba nájmu se počítá ode dne, kdy byla věc nájemci přenechána ve stavu způsobilém obvyklému užívání.* ^[6]

Pozn. Pro správné stanovení dne, od kterého může být nájemné zahrnováno do nákladů a do výnosů, je nájemce povinen předat pronajímateli protokol o uvedení předmětu do provozu. Všechny splátky pak musí být časově rozlišeny. ^[6]

b) *Po ukončení doby nájmu podle písmene a) následuje bezprostředně převod vlastnických práv k předmětu nájmu mezi vlastníkem (pronajímatelem) a nájemcem, přitom kupní cena najatého hmotného majetku není vyšší než zůstatková cena vypočtená ze vstupní ceny evidované u vlastníka, kterou by předmět nájmu měl při rovnoměrném odepisování podle § 31 odst. 1 písm. a) ZDP k datu prodeje.* ^[6]

c) *Po ukončení finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku zahrne poplatník uvedený v § 2 odkoupený majetek do svého obchodního majetku.* ^[6]

Pokud by ke dni koupě najatá věc byla při rovnoměrném odepisování (§ 31) již odepsána ve výši 100% vstupní ceny, neplatí podmínka uvedená v písmenu b). ^[6]

Pozn. Fyzická osoba – podnikatel dle § 7 ZDP musí zařadit předmět po skončení finančního pronájmu do obchodního majetku, a teprve pak si ho může převést pro svou osobní potřebu. Vyřadí-li podnikatel předmět ze svého obchodního majetku, užívá ho jako ob-

čan a pak ho prodá, může uplatnit výhody podle § 4 ZDP, tj. osvobození od daně z příjmů při prodeji předmětu až po 5 letech od jeho vyřazení. Příjem z prodeje podléhá v době daně ZDP dani z příjmů. Pouhé vyřazení z obchodního majetku a další užívání pro osobní potřebu není zdanitelným příjmem. ^[6]

5.1.2 Operativní leasing

Pro odkoupení majetku i v případě původně nájemní smlouvy jsou v ZDP stanoveny podmínky uvedené v § 24 odst. 5. ^[6]

Prodává-li se hmotný majetek, který byl předmětem nájemní smlouvy koupí najaté věci po jejím ukončení, nájemci, uznává se nájemné do výdajů (nákladů) pouze za podmínky, že kupní cena

- a) hmotného majetku, který lze odepisovat podle ZDP, nebude nižší než zůstatková cena vypočtená rovnoměrným způsobem podle § 31 odst. 1 písm. a) ze vstupní ceny evidované u vlastníka nebo pronajímatele za dobu, po kterou mohl být tento majetek odepisován, přitom při výpočtu zůstatkové ceny osobního automobilu se vždy vychází ze vstupní ceny včetně daně z přidané hodnoty. Je-li vlastníkem nebo pronajímatelem poplatník, který u pronajímaného hmotného majetku pokračoval v odepisování podle § 30 odst. 10, stanoví se zůstatková cena, jako by ke změně v osobě vlastníka nedošlo,*
- b) pozemku nebude nižší než cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu, platná ke dni nabytí pozemku,*
- c) hmotného majetku vyloučeného z odpisování (§ 27) nebude nižší než cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu, platná ke dni sjednání kupní smlouvy. ^[6]*

Smlouva může být uzavřena jako operativní leasing s tím, že po dohodě stran by byl předmět odkoupen. Aby však nedocházelo k obcházení nejkratší nájemní doby, musí být dodržena vazba mezi zůstatkovou a kupní cenou. ^[6]

5.1.3 Časové rozlišení splátek nájemného

Pro zjištění základu daně z příjmů je nutné splátky nájemného, zahrnované do daňově uznatelných nákladů (výdajů), časově rozlišovat. ^[6]

Nájemné je daňově uznatelné, pokud se jedná o:

- a) *nájemné, s výjimkou nájemného u finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci a nájemného uvedeného v § 25 odst. 1 písm. za) a to podle zvláštního právního předpisu (zákon o účetnictví).*
- b) *nájemné u finančního leasingu s následnou koupí najatého hmotného majetku, který lze podle zákona odepisovat, ve výši a za podmínek uvedených v § 24 odst. 4, přitom u poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci, je nájemné u finančního leasingu s následnou koupí najatého hmotného majetku výdajem jen v poměrné výši připadající ze sjednané doby na příslušné zdaňovací období.*^[6]

Pozn. Nájemné podle smluv o finančním leasingu musí být vždy rozlišeno.^[6]

- c) *nájemné u finančního pronájmu s následnou koupí movitého hmotného majetku, u kterého vstupní cena nepřevyšší částku stanovenou v § 26 odst. 2 písm. a).*^[6]

Pozn. Jedná se o hmotný majetek, který v současné době nespĺňuje kritérium vstupní ceny 40 000 Kč a poplatník ho zařadí do drobného hmotného majetku.^[6]

Nájemné podle bodů b) a c) je u postupníka i jím hrazená částka postupiteli ve výši rozdílu mezi nájemným, které bylo postupitelem zapláceno, a nájemným, které je u postupitele výdajem (nákladem) podle § 24 odst. 6 při postoupení smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku.^[6]

5.1.4 Předčasné ukončení smlouvy o finančním leasingu

Postup u nájemce:

Je-li předčasně ukončena smlouva o finančním leasingu, považuje se tato smlouva, pro účely ZDP, od data uzavření za smlouvu o pronájmu (operativní leasing), přitom výdajem k dosažení, zajištění a udržení příjmů je:

- *pouze poměrná část nájemného, které je výdajem podle odstavce 4, připadající ze sjednané doby nájmu na skutečnou dobu nájmu nebo*
- *skutečně zaplácené nájemné, je-li nižší než poměrná část nájemného, které je výdajem podle odstavce 4, připadající na skutečnou dobu nájmu.*^[6]

Pozn. Pokud dojde k předčasnému ukončení finančního leasingu, musí nájemce upravit základ daně za předchozí zdaňovací období, tato částka však nepatří nenávratně mezi daňově neuznatelné náklady (výdaje). Tuto částku je možno uplatnit v budoucích obdobích

jako náklad, protože se stává součástí pořizovací ceny odkoupeného předmětu a do nákladů bude zahrnuta ve formě odpisů.^[6]

Postup u pronajímatele:

Ve zdaňovacím období, v němž dojde ke zrušení smlouvy o finančním leasingu a předmět leasingu byl odepisován, upraví pronajímatel nebo jeho postupník základ daně o rozdíl mezi uplatněnými odpisy a vypočtenými. Toto ustanovení se nepoužije v případě, kdy bude pronajímatelem bezprostředně uzavřena nová smlouva o finančním leasingu, a v případech, kdy byl předmět finančního leasingu prokazatelně zničen nebo odcizen.^[6]

5.1.5 „Leasingové“ odpisy podle ZDP

ZDP umožňuje vlastníkově daňové odepisování dlouhodobého majetku dvěma základními způsoby – rovnoměrně (§ 31 ZDP) a zrychleně (§ 32 ZDP). V případě finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného movitého majetku však umožňoval § 30 odst. 4 ZDP platného do konce roku 2007 pronajímatelé výše uvedený majetek odepisovat také prostřednictvím tzv. leasingových odpisů. Ustanovení § 30 odst. 4 a na něj navazujícího odstavce 5 ZDP je od počátku roku 2008 zrušeno. To znamená, že v podmínkách roku 2009 již leasingové odpisy neexistují. Nicméně platí, že u hmotného majetku, který je předmětem smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku uzavřené do konce roku 2007, se až do ukončení tohoto pronájmu postupuje podle znění ZDP platného do konce roku 2007. Leasingové odpisy byly nejvýhodnější formou daňového odepisování z hlediska pronajímatele, neboť umožňovaly rychlejší převod vstupní ceny majetku do daňových nákladů, a to zejména u majetku zařazeného dle ZDP vy vyšší odpisové skupině než ve skupině 1. Při uplatnění leasingových odpisů musely být splněny podmínky, které ZDP stanovoval v § 30 odst. 4 platném do konce roku 2007. Dle tohoto ustanovení platilo, že:^[7]

Pronajímáný hmotný movitý majetek u finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci lze odepsat až do výše 90% vstupní ceny rovnoměrně po dobu trvání pronájmu za předpokladu, že doba pronájmu trvá alespoň 40% doby odepisování stanovené § 30 odst. 1 ZDP, nejméně však 3 roky. Při prodlouženém pronájmu nad 40% doby odepisování je možno odepsat za každé jedno procento doby odepisování další jedno procento vstupní ceny nad 90% až do 100%. Při stanovení způsobu odepisování se nepoužije ustanovení § 31 a 32.^[7]

5.1.6 Zahraniční leasing z pohledu ZDP

Pokud dochází k situaci, kdy uzavírá tuzemský nájemce leasingovou smlouvu se zahraničním subjektem, platí, že je nájemce povinen v případě leasingu provést srážku daně (jedná se tedy o srážkovou daň), a to v případě:

- a) operativního leasingu ve výši 15%,
- b) finančního leasingu ve výši 5%.^[1]

Uvedené sazby však platí pouze v případě, že Česká republika nemá se státem, z něhož pronajímatel pochází, uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění.^[1]

5.2 Daň z přidané hodnoty

Leasing je z hlediska ZDPH považován za tzv. dílčí plnění § 21 odst. 9 ZDPH.^[1]

Leasing tedy obecně podléhá DPH. Výjimky jsou uvedeny v § 56 odst. 1 a násl. ZDPH:

- 1) *Převod staveb, bytů, nebytových prostor je osvobozen od DPH, s výjimkou uzavření smlouvy o finančním pronájmu do 3 let po nebo před nabytím či kolaudací.*^[1]
- 2) *Převod pozemkům osvobozen od DPH, s výjimkou stavebních pozemků.*^[1]
- 3) *Nájem pozemků, staveb bytů a nebytových prostor je osvobozen od DPH. Osvobození se nevztahuje na krátkodobý nájem stavby bytů a nebytových prostor, nájem prostor a míst k parkování, nájem bezpečnostních schránek nebo trvale instalovaných strojů.*^[1]
- 4) *Plátce se může rozhodnout, že u nájmu pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor jiným plátcům pro účely uskutečňování jejich ekonomických činností se uplatní daň.*^[1]

5.2.1 Leasingové smlouvy z hlediska DPH v průběhu času

Smlouvy uzavřené před 1. květnem 2004

- Aplikují se u nich původní sazby daně, tj. 22% základní a 5% snížená.
- U finančního leasingu osobních automobilů se leasingová splátka rozděluje. Podíl vstupní ceny automobilu u každé splátky podléhá 22% a podíl přírážky nad vstupní cenu podléhá 5% dani. U přírážky pak má plátce nárok na odpočet (přestože jinak u osobního automobilu tento nárok není).^[8]

Smlouvy uzavřené od 1. ledna 2008

- K 1. lednu 2008 došlo ke zvýšení snížené sazby daně z 5 % na 9 %. Pokud je předmětem leasingu zboží podléhající snížené sazbě, vznikla na plnění po 1. lednu 2008 povinnost aplikovat novou sazbu.

- Uvedené neplatí pro smlouvy uzavřené před 1. květnem 2004. ^[8]

Smlouvy uzavřené od 1. ledna 2009

- Nová pravidla se vztahují na takové smlouvy, u kterých došlo k předání předmětu leasingu po 1. lednu 2009.

- U smluv uzavřených v roce 2008, popřípadě dříve, tedy bude nutné sledovat, zda ke skutečnému předání předmětu leasingu došlo až v roce 2009, či nikoliv. ^[8]

5.2.2 Finanční leasing

V uplatňování DPH u finančního leasingu zákon odlišně posuzuje:

- smlouvy, ve kterých je zakotvena povinnost nájemce nabýt předmět leasingu,

- smlouvy, které obsahují pouze možnost odkupu. ^[8]

Smlouvy, které obsahují možnost odkupu předmětu leasingu nájemcem, se posuzují jako poskytnutí služby. Pozornost je zaměřena především na nová pravidla finančního leasingu pro případy, kdy smlouva obsahuje povinnost nájemce nabýt předmět leasingu. Zákon o DPH v zásadě nerozlišuje mezi plátcem-fyzickou osobou a plátcem-právníckou osobou. ^[8]

Sazba daně

Sazba daně se u finančního leasingu uplatní podle sazby daně u předmětu leasingu. Valná většina zboží podléhá základní sazbě (19 procent), výjimku tvoří pouze omezený okruh zboží (např. zdravotnické prostředky) ve snížené sazbě (9 procent). ^[8]

Nárok na odpočet

Nárok na odpočet daně je závislý na činnosti, při níž je pronajaté zboží používáno a v některých případech i přímo na charakteru tohoto zboží. Zákon stanoví plný nárok na odpočet daně u pořízených vstupů (např. zboží na leasing), pokud jsou využívány ke zdanitelným činnostem, nebo k činnostem u nichž sice povinnost uplatnit daň na výstupu není, nicméně nárok na odpočet je zachován. ^[8]

Pro určení, zda má leasingový nájemce nárok na odpočet DPH, je třeba vždy posuzovat nejméně tři věci: kdo je nájemcem, co je předmětem a k čemu je tento předmět využíván.

Pokud bude předmět leasingu používán částečně pro ekonomickou činnost, bude nárok na odpočet v rozsahu odpovídajícímu tomuto využití.^[8]

Charakter zboží

Nárok na odpočet může ovlivnit i charakter zboží. Například u pořízení osobního automobilu není ze zákona nárok na odpočet. Pro plátce tedy představuje hodnota DPH v každé splátce dodatečný náklad bez ohledu na to, k čemu je předmět leasingu využíván.

Pokud určíme, že nárok na odpočet daně je možný, musíme ověřit splnění dalších podmínek, mezi něž patří to, že plátce má daňový doklad – faktura, splátkový kalendář.^[8]

5.2.3 Operativní leasing

Zákon o DPH neobsahuje speciální definici operativního leasingu. Na operativní leasing se proto nahlíží jako na nájem, který je pro účely DPH považován za službu.^[8]

Operativní leasing je předmětem DPH. Stejně jako u finančního leasingu je i u operativního leasingu v tuzemsku nutné posoudit, kdy je daň uplatněna, v jaké výši a zda má nájemce nárok na odpočet této daně. U služby má plátce povinnost uplatnit daň (obdobně jako u zboží) ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí platby, pokud nastane dříve. V praxi je obvyklé, že leasingová smlouva definuje dílčí plnění a stanoví, že k jeho uskutečnění dochází v pravidelných intervalech. DPH je tedy v těchto případech také uplatňována průběžně a nikoliv jednorázově.^[8]

Sazba daně a nárok na odpočet

U operativního leasingu se aplikuje základní sazba daně (19 procent). Nárok na odpočet se řídí obdobnými principy, jako je tomu u finančního leasingu. Jediná zásadní odlišnost je u nároku na odpočet u operativního leasingu osobních automobilů. Nejedná se totiž o pořízení osobního automobilu, a proto se absolutní zákaz nároku na odpočet neuplatní. Musí dojít k posouzení obecných podmínek, tedy využití předmětu leasingu pro ekonomickou činnost a případné využití pro činnosti osvobozené od DPH bez nároku na odpočet.^[8]

5.2.4 Zahraniční leasing z pohledu DPH

Podmínky pro uplatňování daně se při zahraničním leasingu stanoví ve vazbě na celní předpisy, protože zboží dovezené do tuzemska na základě smluv jak o finančním, tak i o operativním leasingu podléhá dani při dovozu. Dovozením zboží podle § 20 ZDPH se rozumí

vstup zboží z třetí země na území Evropského společenství. Je-li pronajímatelem zboží zahraniční subjekt a nájemcem tuzemský subjekt, je předmět propuštěn do režimu dočasného použití zboží v tuzemsku.^[9]

Základem daně je součet základu pro vyměření cla, cla, dávek a poplatků splatných z důvodu dovozu zboží, pokud již nejsou zahrnuty do základu pro vyměření cla, vedlejších výdajů vzniklých do prvního místa určení a příslušné spotřební daně, pokud není stanoveno v § 41 jinak.^[9]

5.3 Zdanění leasingu v Evropské unii z obecného hlediska

Členské země Evropské unie mají možnost použít pro zdanění leasingu svůj vlastní daňový systém. Důvodem je fakt, že pro vytvoření jednotného daňového systému, by byl nutný jednomyslný souhlas všech členů.^[10]

Během portugalského předsednictví v roce 2007 Komise EU vydala návrh na modernizaci režimu DPH v oblasti finančních služeb a pojišťovnictví. Vzniklá směrnice má dvojí cíl: a) snížit administrativní zátěž pro uplatnění osvobození od DPH u finančních služeb, b) určení místa pro plnění DPH – místo plnění, je místo, kde dochází ke spotřebě.^[10]

V roce 2008 došlo k předložení návrhu, který by díky souboru pravidel zabezpečil jednodušší výpočet zdanitelného příjmu pro právnické osoby se společnostmi ve více členských státech. Návrh by zabezpečil snížení nákladů souvisejících s dodržováním odlišných pravidel v jednotlivých členských státech a byl by řešením příhraničních daňových překážek.^[10]

6 ÚČETNÍ ÚPRAVA LEASINGU

6.1 Účetní úprava leasingu v České republice (České účetní standardy)

Postupy účtování o finančním pronájmu v ČR nejsou v souladu s úpravou účtování podle mezinárodních účetních standardů (IFRS) ani podle US GAAPů, protože u nás má přednost právní vlastnictví předmětu před jeho ekonomickým užíváním. Současné účetní postupy jsou však ve shodě s úpravou právní a daňovou.^[6]

V postupech účtování není předepsán závazný způsob účtování pro nájemce, ani pro pronajímatele, s výjimkou souboru movitých a nemovitých předmětů jako celku. Teoreticky je možné při účtování leasingových operací postupovat dvěma způsoby:

- a) účtovat o jednotlivých splátkách nájemného,
- b) účtovat o celkové částce nájemného podle nájemní smlouvy na počátku nájemního vztahu a částku postupně časově rozlišovat.^[6]

Většinou je účtováno o jednotlivých splátkách podle splátkového kalendáře.^[6]

U nájemních smluv je důležité zdůraznit, že jedna ze základních účetních zásad – zásada věcné a časové souvislosti vykazovaných údajů s příslušným obdobím – zde má prvořadý význam. Splátky nájemného mohou být placeny různými způsoby:

- a) všechny splátky jsou pravidelné ve stejné výši,
- b) na počátku smlouvy je mimořádná splátka (je zdanitelným plněním, podléhá DPH, časově musí být rozlišena společně s dalšími splátkami jako celá leasingová cena na účtech časového rozlišení) a další splátky jsou pravidelné a ve stejné výši,
- c) na počátku smlouvy platí nájemce zálohu na nájemné, která je postupně pravidelně odečítána od jednotlivých splátek ve splátkovém kalendáři, účtuje se jako provozní záloha, nepodléhá DPH,
- d) na počátku smlouvy nebo v průběhu jejího trvání platí nájemce zálohu na kupní cenu předmětu (účtuje se jako investiční záloha u nájemce a jako dlouhodobá záloha u pronajímatele), jako záloha nepodléhá DPH,
- e) splátky jsou nepravidelné vzhledem k částce, době placení nebo kombinaci obou.^[6]

6.1.1 Finanční leasing

Při vykazování leasingu podle českých účetních předpisů si nájemce může vybrat ze dvou možností. První a pravděpodobně více využívaná možnost je, že finanční leasing se vykazuje v podstatě shodně jako operativní leasing, tedy obvyklý nájem. Pouze první mimořádnou splátku vykazuje nájemce v aktivech na nákladech příštích období a rozlišuje ji do nákladů po dobu trvání leasingové smlouvy. Všechny splátky jsou účtovány přímo do nákladů, které jsou po dobu trvání leasingu lineární.^[8]

Významné zkreslení účetní závěrky je v tom, že nájemce zdánlivě nemá žádná aktiva, se kterými podniká, a není z účetní závěrky vidět, že má přijatý závazek.^[8]

Druhá možnost vykazování finančního leasingu nájemcem je hybridem mezi českými a mezinárodními předpisy. Nájemce vykazuje celou hodnotu leasingové smlouvy sníženou o první mimořádnou splátku v aktivech na nákladech příštích období a po dobu trvání leasingové smlouvy rozpouští jednotlivé splátky do nákladů. Proti tomu vykazuje v pasivech závazek z leasingu, který je postupně splácen. Náklady na leasing jsou opět lineární.^[8]

Zkreslení je v tom, že v aktivech na nákladech příštích období i v pasivech na závazcích je vykazován i náklad na finanční službu pronajímatele, tedy určité nadhodnocení položek aktiv a pasiv, tento náklad by při účtování podle IFRS byl součástí pouze výsledovky.^[8]

1) Zachycení v účetnictví leasingového pronajímatele

- **Evidence majetku** – leasingový pronajímatel vykazuje ve svých aktivech majetek, který je předmětem leasingu. Oceňuje ho v souladu s platnými předpisy, tj. pořizovací cenou, reprodukční pořizovací cenou, příp. vlastními náklady.^[2]

Majetek pořízený v cizí měně se v účetnictví pronajímatele vede v ocenění k datu zahájení leasingové operace a při uzavírání smluvních knih k 31. 12. se nepřeočítává.^[2]

Poskytovatel leasingu odepisuje po dobu trvání leasingové smlouvy majetek, který je předmětem leasingové smlouvy, nepřímou prostřednictvím účetních odpisů.^[2]

- **Zdroje financování** – v pasivech vykazuje pronajímatel zdroje financování předmětu leasingu, tj. úvěry, dluhopisy, apod. Po zahájení leasingové operace účtuje na vrub nákladů platební povinnost z titulu úroků z poskytovaných úvěrů, půjček, či finančních operací, a to časově rozlišené.^[2]

Některé leasingové společnosti si zajišťují zdroje forfaitingem. Při forfaitingu vykazují ve svých aktivech majetek, který je předmětem leasingové smlouvy, a v pasivech výnosy příštích období, které se časově rozlišují po dobu trvání leasingové operace. ^[2]

Pokud jsou zdroje financování v cizí měně, jsou v účetnictví vedeny v této měně a přepočteny kurzem k datu jejich poskytnutí. Při uzavírání účetních knih se přepočítají kurzem ČNB k 31. 12. a rozdíl se účtuje na vrub nebo ve prospěch rozvahových účtů. ^[2]

- **Leasingové splátky** – poskytovatel leasingu účtuje v aktivech jednotlivé splátky jako pohledávku za příjemcem leasingu a tržbu z prodeje služeb, tu časově rozlišuje prostřednictvím výnosů příštích období. Celková pohledávka z leasingové operace se vede v podrozvahové evidenci a budoucí pohledávky se sledují z hlediska data jejich splatnosti. Ve svých vnitropodnikových pravidlech pronajímatel sám upraví zásady časového rozlišení leasingových splátek a pro vytváření opravných položek k pohledávkám. ^[2]

U zálohy musí ze smlouvy vyplývat, jakým způsobem bude zúčtována, mimořádná splátka bude časově rozlišena do výnosů po dobu trvání leasingové operace. Po zaplacení jsou záloha i mimořádná splátka vykázány v pasivech leasingové společnosti. ^[2]

- **Ukončení leasingové smlouvy** – po ukončení smlouvy o finančním leasingu přechází vlastnictví předmětu na příjemce leasingu. Poskytovatel leasingu účtuje tento převod jako prodej hmotného, případně nehmotného majetku. Zároveň proúčtuje případnou zůstatkovou cenu do nákladů a vyřazení majetku z účetní evidence. ^[2]

2) Zachycení v účetnictví leasingového nájemce

- **Evidence majetku** – leasingový nájemce sleduje po dobu trvání leasingové smlouvy předmět leasingové smlouvy na podrozvahovém účtu Najatý majetek v ocenění, v jakém je tento majetek veden v účetnictví leasingového pronajímatele. ^[2]

Příjemce leasingu může financovat i část investičních výdajů, které jsou součástí pořizovací ceny (např. clo). Je vhodné, aby si nájemce ve vnitropodnikových pravidlech stanovil datum aktivace těchto výdajů a datum zahájení jejich účetního odpisování, a na tuto skutečnost poukázal v účetní závěrce. Od těchto výdajů je nutno oddělit služby, které jsou poskytnuty a nejsou součástí finanční služby leasingové společnosti, ale jsou zúčtovány s leasingovou splátkou samostatně. Ty jsou nákladovou položkou a způsob

jejich účtování a časového rozlišení příjemce upraví ve svých směrnících. Rovněž může financovat technické zhodnocení, které se stává jeho majetkem a je odepisováno. ^[2]

- **Leasingové splátky** – Jednotlivé leasingové splátky účtuje příjemce leasingu jako závazek daný leasingové společnosti a v nákladech jako službu časově rozlišenou prostřednictvím účtu Náklady příštích období. V podrozvahové evidenci vede závazky z leasingu v členění na celkové závazky a budoucí závazky. ^[2]

Zaplacená záloha a mimořádná splátka se vykazují v aktivech společnosti. Mimořádná splátka se časově rozlišuje do nákladů po dobu trvání leasingové operace. ^[2]

- **Příloha k účetní závěrce** – účetní jednotky (nájemci), které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu, jsou povinny v příloze k účetní závěrce uvést tyto informace o finančním leasingu: součet splátek nájemného za celou dobu předpokládaného pronájmu, skutečné uhrazené splátky nájemného z finančního leasingu ke dni účetní závěrky a rozpis částky budoucích plateb podle faktické doby splatnosti. ^[2]
- **Ukončení leasingové smlouvy** – vlastnictví předmětu leasingu přechází na příjemce leasingu. Pokud je předmět převeden za nulovou zůstatkovou hodnotu, příjemce leasingu ho ocení ve svých aktivech reprodukční pořizovací cenou a souvztačně ve stejné výši jako oprávkou k tomuto aktivu. V ostatních případech ho ocení pořizovací cenou. Nabytý majetek odepisuje účetní jednotka podle svého odepisového plánu. ^[2]

6.1.2 Operativní leasing

1) Zachycení v účetnictví leasingového pronajímatele

- **Evidence majetku** – leasingová společnost vyazuje ve svých aktivech majetek, který je předmětem leasingu. Oceňuje ho v souladu s platnými předpisy, tj. pořizovací cenou, reprodukční pořizovací cenou, příp. vlastními náklady. ^[2]
- **Leasingová splátka** – poskytovatel leasingu účtuje ve svých aktivech jednotlivé splátky jako pohledávku za příjemcem leasingu a tržbu z prodeje služeb, kterou časově rozlišuje prostřednictvím výnosů příštích období, jež vyazuje ve svých pasivech. Zároveň v podrozvahové evidenci vede budoucí pohledávky z leasingu. ^[2]
- **Ukončení leasingové smlouvy** – vlastnictví nepřechází na příjemce leasingu. Předmět zůstává ve vlastnictví leasingové společnosti nebo je prodán jinému subjektu. ^[2]

2) Zachycení v účetnictví leasingového nájemce

- **Evidence majetku** – předmět leasingové smlouvy je zachycen na podrozvahovém účtu Najatý majetek v ocenění, v jakém je veden v účetnictví poskytovatele leasingu.

Pokud příjemce leasingu financuje část investičních výdajů (např. clo), upraví si ve svých vnitropodnikových pravidlech postup účtování těchto položek do nákladů.

Příjemce leasingu může financovat i technické zhodnocení, které se stává jeho majetkem, je odepisováno v souladu s odpisovým plánem příjemce. Po skončení leasingové smlouvy ho může převést za úhradu leasingové společnosti nebo ho zlikvidovat. ^[2]

- **Leasingová splátka** – jednotlivé splátky účtuje příjemce ve svých pasivech jako závazek daný leasingové společnosti a v nákladech jako službu, kterou účtuje ve věcné a časové souvislosti (Náklady příštích období) v souladu se svými vnitropodnikovými pravidly. V podrozvahové evidenci vede závazky z leasingu v členění na celkové závazky a budoucí závazky. Doprovodné služby poskytnuté leasingovou společností, které nejsou zahrnuty v leasingové splátce, zachytí ve svých nákladech v tom účetním období, do kterého věcně a časově náleží. ^[2]

6.2 Účetní úprava leasingu v Evropské unii

Účetní standardy využívané pro leasing jsou IAS17. Pro tyto standardy je důležité, kdo disponuje ekonomickým vlastnictvím pronajatého majetku (nezáleží na právním vlastnictví). Ekonomický vlastník vykazuje daný majetek ve své rozvaze. ^[10]

Při finančním leasingu nájemce (ekonomický vlastník) vykazuje předmět nájmu ve svém majetku v pořizovací ceně a odepisuje ho po dobu očekávané životnosti majetku bez ohledu na délku trvání leasingové smlouvy. Současně vykazuje v rozvaze závazek z leasingové smlouvy ve skutečné výši, to jest snížený o první mimořádnou splátku leasingu.

Vedle odpisu je nákladem nájemce i úrok z leasingového úvěru, který se snižuje v závislosti na splácení leasingového úvěru. ^[8]

Je zřejmé, že náklady na leasing nejsou lineárně rozvrženy, ale jsou klesající v závislosti na době životnosti předmětu leasingu a úrokového nákladu na přijaté financování. Při operativním leasingu se stejně jako v českém účetnictví majetek vykazuje i odepisuje u pronajímatele, nájemce vykazuje pouze ve výsledovce náklad na nájem. ^[8]

7 LEASINGOVÁ SMLOUVA

Právní náležitosti leasingové smlouvy o finančním či operativním leasingu (jako právně nepojmenované smlouvy) jsou zejména tyto:

- **Označení stran:** uvedení jména a identifikace leasingového nájemce a leasingového pronajímatele adresou či sídlem a uvedením identifikačního čísla IČ, či rodného čísla v případě fyzické osoby. Výslovné označení fyzické osoby – spotřebitele je podstatné pro určení, zda leasingový vztah může ovlivňovat český zákon č. 321/2001 Sb. (o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru).^[3]
- **Předmět leasingu:** definice předmětu leasingu uvedením výrobce a typu předmětu leasingu, značky, výrobního čísla, roku výroby. Vhodné je uvedení dodavatele předmětu leasingu, není-li dodavatel shodný s výrobcem předmětu leasingu, a to pro určení subjektu, u kterého lze uplatnit právo za vady věci – předmětu leasingu.^[3]
- **Právo z odpovědnosti za vady předmětu leasingu:** pro svoji povahu leasingová smlouva stanoví leasingového nájemce do postavení ekonomického vlastníka, který předmět leasingu užívá a v případě potřeby uplatnění práva za vady předmětu leasingu je zmocněn leasingovým pronajímatelem k uplatnění práv jménem vlastníka u prodávajícího, resp. výrobce. Toto zmocnění leasingového nájemce má své mantinely, neboť leasingový nájemce nemůže být zmocněn ke všem úkolům, jako např. odstoupení od smlouvy. Zánik kupní smlouvy odstoupením, či dohoda o výměně vadného předmětu leasingu za jiný bezvadný, sebou nese riziko pro existenci leasingové smlouvy. Není vždy v ekonomickém zájmu leasingového pronajímatele umožnit leasingovému nájemci bez součinnosti s leasingovým pronajímatelem výměnu vadného předmětu za bezvadný. Dle českého práva tím nedochází k zániku původní kupní smlouvy, případně poskytnutí slevy ale komplikuje uzavřenou leasingovou smlouvu. Postoupení práva k uplatnění vad předmětu leasingu z vlastníka na leasingového nájemce musí být akceptováno jasným projevem vůle leasingového nájemce. Smlouva by měla deklarovat existenci záruční doby podle kupní smlouvy.^[3]
- **Přechod nebezpečí na předmětu leasingu, termín předání předmětu leasingu nájemci:** místo, datum a čas převzetí předmětu leasingu leasingovým nájemcem by měl být shodný s okamžikem převzetí předmětu leasingu leasingovým pronajímatelem. Časté v případě nepřímého leasingu je ujednání o tom, že leasingový nájemce je pově-

řen v zastoupení převzít předmět leasingu přímo u prodejce, podpisem přijímacího protokolu o převzetí předmětu leasingu leasingovým nájemcem, je rovněž současně splněna podmínka převzetí předmětu leasingu leasingovým pronajímatelem podle kupní smlouvy mezi leasingovým pronajímatelem a prodávajícím. Vhodné v této souvislosti je rovněž ujednání o případných smluvních sankcích za pozdní převzetí předmětu leasingu, které by měly pokrývat úrokové náklady (refinanční úvěr) ode dne placení úrokových nákladů do dne převzetí předmětu leasingu leasingovým nájemcem.^[3]

- **Určení doby trvání leasingu:** zpravidla je doba trvání leasingu uvedena počtem měsíců trvání leasingové smlouvy. Je třeba dodržet zákonné minimální doby odepisování jednotlivých předmětů leasingu, a to dle příslušných odpisových skupin.^[3]
- **Pořizovací hodnota předmětu leasingu:** jde o určení částky, kterou hradí leasingový pronajímatel za pořízení a uvedení předmětu leasingu do funkčního stavu. Nejde tedy jen o kupní cenu, ale zpravidla rovněž o clo, dovozní a montážní náklady, atd.^[3]
- **Povinnost k převzetí předmětu leasingu leasingovým nájemcem,** spočívá ve smluvním ujednání mezi dodavatelem a účastníky leasingové smlouvy. Smlouva pak velmi často upravuje marné uplynutí lhůty pro převzetí předmětu leasingu leasingovým nájemcem jako právní fikci faktického převzetí předmětu leasingu, po kterém jsou placeny leasingové splátky leasingovým nájemcem.^[3]
- **Určení zálohy na leasingové splátky, určení první vyšší leasingové splátky:** Leasingový nájemce se zpravidla zavazuje při uzavření smlouvy k jednorázové úhradě určité částky, obvykle stanovené procentuálním podílem z pořizovací ceny předmětu leasingu, a to ve prospěch leasingového pronajímatele. Tato platba je považována za první leasingovou splátku, nebo za „zálohu na leasingové splátky“. Rozdíl je v zaúčtování takové platby, resp. v jejím vyúčtování při předčasném ukončení leasingové smlouvy. Smyslem takové platby je zajištění právních nároků leasingového pronajímatele v případě nadměrné amortizace předmětu leasingu a současného předčasného ukončení leasingové smlouvy. Takovou první platbou je poníženo finanční zatížení leasingového pronajímatele při pořízení předmětu leasingu.^[3]
- **Prohlášení o shodě,** jde-li o individuálně ze zahraničí dovezený předmět leasingu, mělo by být samozřejmou součástí leasingové smlouvy. Součástí by měl být též odkaz na splnění technicko-právních podmínek pro použití předmětu leasingu na území ČR.^[3]

- **Výše leasingových splátek:** leasingová smlouva musí obsahovat způsob platby, data splatnosti, sankce za prodlení atd. Možnost přizpůsobení výše splátek v závislosti na výši % úrokové sazby refinančního úvěru, který byl leasingovým pronajímatelem použit pro zaplacení pořízení předmětu leasingu dle požadavků leasingového nájemce. ^[3]
- **Dispozice s předmětem leasingu po dobu trvání leasingové smlouvy:** leasingová smlouva musí určovat použití předmětu leasingu, rozsah práv a povinností leasingového pronajímatele, dále rozsah práv a povinností leasingového nájemce a leasingového pronajímatele před skončením doby trvání leasingu. ^[3]
- **Dispozice s předmětem leasingu po skončení doby trvání leasingu:** ve smlouvě o leasingu by měly být upraveny podmínky pro předčasné ukončení leasingové smlouvy v případě porušení některým účastníkem smlouvy. Samozřejmostí je rovněž ujednání o tom, zda má leasingový nájemce právo na případný přechod vlastnictví k předmětu leasingu, případně ukončení opce leasingového nájemce na koupi předmětu leasingu. Nutností je ujednání o výši kupní ceny, za kterou přejde vlastnictví k předmětu leasingu z leasingového pronajímatele na leasingového nájemce. ^[3]
- **Nemožnost předčasného ukončení smlouvy ze strany leasingového nájemce** je typickým znakem leasingové smlouvy. Protože principem poskytnutí finančního leasingu je vlastní finanční služby a poskytnutí věci k dispozici, není možné připustit předčasné ukončení smlouvy projevem vůle leasingového nájemce, za situace, kdy pořízení předmětu leasingu bylo financováno leasingovým pronajímatelem. ^[3]
- **Výslovné ujednání o nepodřízenosti leasingové smlouvy ustanovením občanského zákona,** zejména ustanovením občanského zákona o nájmu. ^[3]
- **Rozhodčí doložka** pro případ vzniku sporu mezi účastníky řízení je doporučována i Asociací leasingových společností ČR. Členové této asociace využívají často i rozhodčí doložky, kterou jsou určeni pro rozhodování sporů rozhodci s praxí v oblasti leasingu. Nejde právně o existující rozhodčí soud, ale o dohodu o způsobu výběru rozhodce a o postup v rozhodčím řízení (tzv. procedurální zásady rozhodčího řízení). ^[3]

Často jsou součástí leasingové smlouvy všeobecné obchodní podmínky leasingové společnosti, která na základě získaných zkušeností definuje a určuje průběh leasingového vztahu, včetně způsobu řešení možných rizik při zničení, odcizení, poškození předmětu leasingu. ^[3]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 ASOCIACE SDRUŽUJÍCÍ LEASINGOVÉ SPOLEČNOSTI

8.1 Česká leasingová a finanční asociace

Asociace leasingových společností ČSFR vznikla v roce 1991, o rok později byla založena Asociace leasingových společností České republiky. V dalších letech se začala rozšiřovat její působnost, a proto došlo v roce 2005 ke změně názvu asociace na Česká leasingová a finanční asociace (ČLFA).^[4]

Dnes ČLFA sdružuje společnosti, které mají sídlo v ČR a které se trvale a pravidelně zabývají leasingovými operacemi, spotřebitelskými úvěry, splátkovými prodeji a jinými nebankovními finančními produkty úvěrového charakteru pro investory a spotřebitele.^[3]

Česká leasingová a finanční asociace každoročně informuje o aktuálním vývoji českého leasingu. Vzhledem k tomu, že podíl jejích členů na celkovém leasingovém objemu je 97% (Příloha I), jsou jí poskytnuté informace brány jako dostatečně vypovídající o situaci na trhu.^[3]

8.1.1 Hlavní cíle České leasingové a finanční asociace

Účelem České leasingové a finanční asociace je:

- a) ochrana a koordinace společných zájmů účastníků;
- b) podpora rozvoje relevantního trhu a příbuzných komodit a oborů a propagace významu produktů poskytovaných členy Asociace a zlepšování image Asociace;
- c) podpora a kultivace tržního prostředí;
- d) zabezpečování a zprostředkování výchovy a vzdělávání a organizace výměny zkušeností a spolupráci se zahraničím;
- e) prosazování společných zájmů členů v mezinárodních organizacích, jichž je Asociace členem (Evropská federace leasingových asociací (LEASEEUROPE), Evropské federace asociací finančních domů (EUROFINAS)) a rozvoj spolupráce se zahraničními nebo nadnárodními organizacemi obdobného zaměření;
- f) oznamování důležitých poznatků o produktech, trhu nebo prognózách vývoje;^[4]

- g) koordinace, zastupování, hájení a prosazování společných zájmů členů ve vztahu k orgánům státní správy a právním subjektům i ve vztahu k zahraničí zejména EU;
- h) zpracovávání připomínek k právním předpisům týkajícím se členů asociace, a navrhování a prosazování legislativních úprav;
- i) shromažďování a zpracování statistických informací o relevantním trhu;
- j) vydávání tiskových zpráv o souhrnných obchodních výsledcích členů asociace. ^[4]

Cílem ČLFA je především podpora všech forem poskytování a využívání leasingu, spotřebitelských úvěrů, splátkových prodejů a jiných nebankovních finančních investičních a spotřebitelských produktů na území České republiky, všestranná pomoc společnostem poskytujících leasing, spotřebitelské úvěry, splátkové prodeje a jiné nebankovní investiční a spotřebitelské produkty v ČR ve styku s jinými národními a mezinárodními institucemi, včetně jejich event. zastupování. ^[4]

Účelem ČLFA není organizace a podpora činnosti jednotlivých svých členů a kontrola jejich obchodní strategie. ^[4]

8.2 LEASEUROPE (Evropská federace leasingových asociací)

Leaseurope byla založena v roce 1972, od dubna roku 2006 reprezentuje 46 asociací (93% evropského leasingového trhu) z 34 zemí (Příloha II, Příloha III), které se zabývají leasingem, nebo pronájmem automobilů. ^[10]

8.2.1 Hlavní cíle Leaseurope

Hlavním cílem Leaseurope je podporovat a propagovat zájmy svých členů.

Aby bylo dosaženo tohoto stanoviska, Leaseurope:

- a) reprezentuje odvětví leasingu a automobilového pronájmu, zastupuje ověřené evropské společnosti a propaguje je jako spolehlivé partnery pro uzavření obchodu;
- b) svým členům napomáhá k zabezpečení pozitivních sociálních a ekonomických podmínek pro uplatnění na evropském a mezinárodním trhu;
- c) informuje členské asociace o evropském a mezinárodním vývoji, který může relevantně ovlivnit oblast jejich působnosti; ^[10]

- d) díky výzkumu a prováděným expertízám napomáhá ve vývoji odvětví leasingu a automobilového pronájmu;
- e) vytváří podrobné evropské statistiky, které zejména poukazují na ekonomickou důležitost členských asociací, dále zhodnocují současný stav trhu, identifikují trendy a usnadňují srovnání s jinými trhy;
- f) poskytuje svým členům: prostor pro výměnu názorů a osvědčených postupů a možnost poznat názory třetí strany (úředníky EU, experty, atd.).^[10]

8.3 EUROFINAS (Evropská federace asociací finančních domů)

Eurofinas je federace skládající se z 16 členů (Příloha IV), kteří se specializují na poskytování spotřebitelských úvěrů v Evropě. Jedná se zejména o finanční domy, specializované banky, finanční společnosti se specializací na automobily a o univerzální banky.^[11]

8.3.1 Hlavní cíle Eurofinas

Posláním Eurofinas je prosazovat zájmy svých členů na evropské úrovni.

Aby bylo dosaženo tohoto stanoviska, Eurofinas:

- a) reprezentuje odvětví specializující se na spotřebitelské úvěry, zastupuje ověřené evropské společnosti a propaguje je jako spolehlivé partnery pro uzavření obchodu;
- b) informuje členské asociace o evropském a mezinárodním vývoji, který může relevantně ovlivnit oblast jejich působnosti;
- c) pravidelně provádí výzkum a expertízu;
- d) vytváří podrobné evropské statistiky, které zejména poukazují na ekonomickou důležitost členských asociací, dále zhodnocují současný stav trhu, identifikují trendy a usnadňují srovnání s jinými trhy;
- e) poskytuje svým členům: prostor pro výměnu názorů a osvědčených postupů a možnost poznat názory třetí strany (úředníky EU, experty, atd.).^[11]

9 LEASING V RÁMCI ČESKÉ REPUBLIKY

9.1 Vývoj objemu leasingu v České republice

Leasing, stejně jako v zemích západní Evropy, nemá v České republice dlouhou tradici a ve srovnání s jinými evropskými zeměmi se u nás začal rozvíjet až asi 30 let po založení prvních leasingových společností v západní Evropě počátkem 60. let.^[3]

To, že se leasing stal po roce 1989 velmi oblíbeným způsobem financování a jeho popularita se neustále zvětšuje, dokazují vývojové statistiky ČLFA za uplynulých osm let.

Obr. 1 Vývoj celkového objemu leasingu v ČR.

Zdroj: [www.clfa.cz]

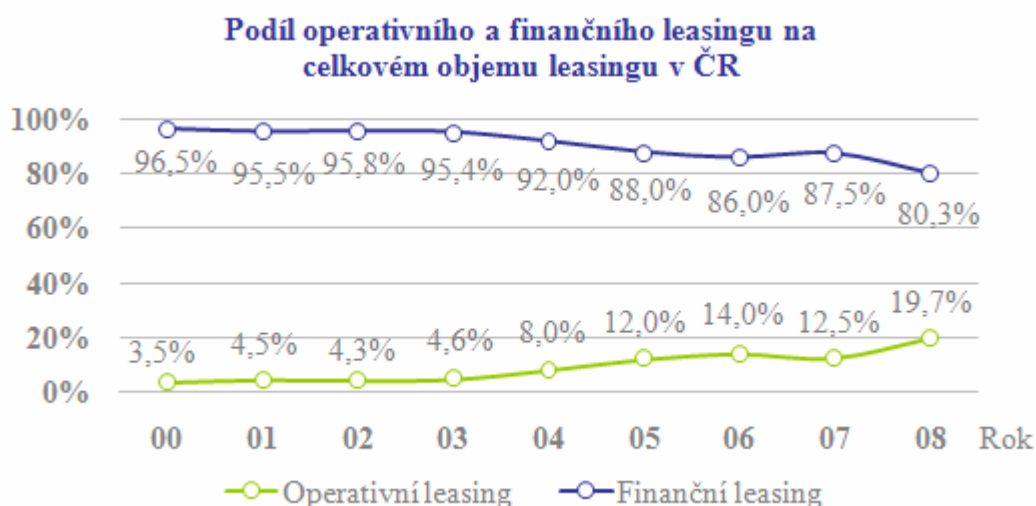
Od roku 2000 do roku 2007 bylo možné pozorovat progresivní vývoj celkového objemu leasingu, jenž vzrostl za sledované období o 51,48% (45,76mld. Kč). Tento trend vznikl na základě příznivých okolností a to zejména ekonomické konjunktury, se kterou byl spojen příznivý vývoj HDP a úrokových sazeb. Nejrazantnější meziroční nárůst byl zaznamenán v roce 2007, kdy se suma peněžních prostředků vložených do leasingových operací navýšila o 14,50%, příčinou byla s největší pravděpodobností změna daňových zákonů (zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů). Na druhou stranu nepatrná stagnace od roku 2002 do roku 2004 dle ČLFA souvisela s pomalým růstem investic v hlavních evropských ekonomikách.

V roce 2008 se podmínky pro leasingové produkty zhoršily (projevil se negativní vliv celosvětové krize), pokles ekonomického růstu, snížení HDP a nárůst nezaměstnanosti vedly ke

snížení poptávky po nebankovních produktech. Nastalá situace se projevila v meziročním poklesu o 20,46%. Celkový objem leasingu v roce 2008 tak dosáhl 107,1 mld. Kč, čímž se vrátil na úroveň roku 2004.

9.2 Leasing v České republice z pohledu operativních a finančních leasingových produktů

Od uvedení leasingu na český trh s nebankovními finančními produkty byl preferován finanční leasing, který byl chápán jako náhrada klasického úvěru, operativní leasing byl využíván jen okrajově a to zejména podnikateli. Důvodem pro malé rozšíření operativního leasingu v ČR byly s největší pravděpodobností předsudky spotřebitelů související s povinnostmi předmět leasingu po vypršení leasingové smlouvy vrátit.

Obr. 2 Podíl operativního a finančního leasingu na celkovém objemu leasingu v ČR.

Zdroj: [www.clfa.cz]

Mezi léty 2004 až 2008 se projevila celosvětová tendence a to nárůstem podílu operativního leasingu. Spotřebitelé a podnikatelé častěji obnovují používané zboží, automobily, či výrobní zařízení, jejich cílem tedy již není věc v budoucnu vlastnit, ale nakládat s věcí po určitou dobu a zaplatit pouze za amortizovanou část. Řada leasingových nájemců volí operativní leasing také z důvodu poskytnutí servisu či přebírání rizika leasingovou společností.

K poklesu objemu finančního leasingu v roce 2008 přispěl také fakt, že se prodloužila minimální doba leasingu (u automobilů se prodloužila ze tří na pět let, u leasingu strojů a za-

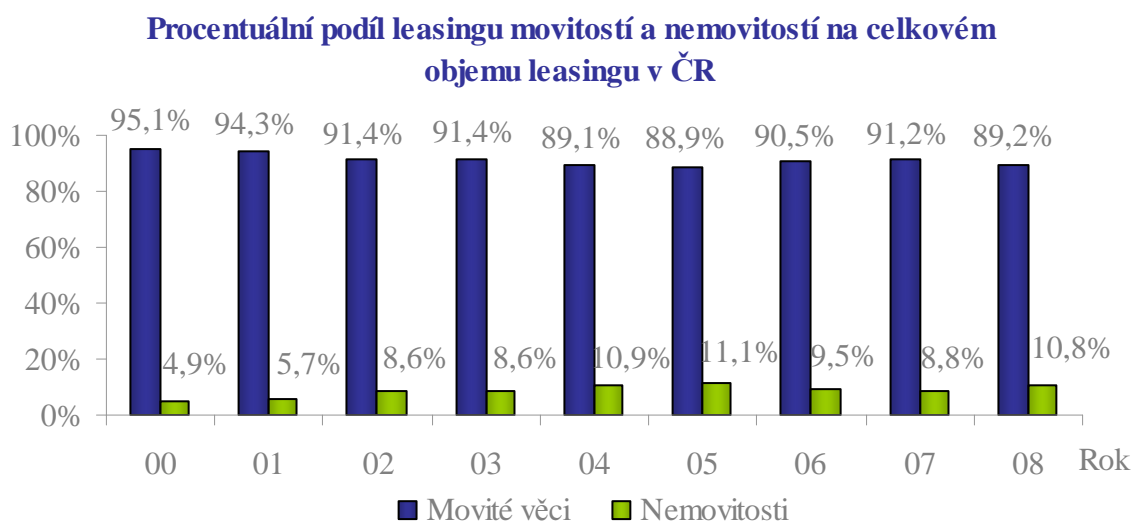
řízení podle odpisové skupiny ze tří na pět či deset let). Změny spočívaly také v omezení daňové uznatelnosti daňových splátek. ^[12]

Za sledovanou devítiletou etapu vzrostl podíl operativního leasingu z 3,5% na 19,7%, což znamená 16,2% nárůst. Od roku 2000 do roku 2003 byl podíl operativního leasingu na celkovém objemu leasingu relativně stálý, dosahoval v průměru 4,22%, v roce 2004 došlo k prvnímu výraznému skoku o 3,37% (tedy na 8%), v následujícím roce se tento trend opakoval a to o 4% (na 12%). K největšímu meziročnímu nárůstu však došlo v roce 2008, objem operativního leasingu na celkovém objemu leasingu se navýšil o 7,2% (na 19,7%).

Dlouhodobě největším poskytovatelem operativního leasingu v ČR je společnost LeasePlan, která v současnosti dosahuje zhruba 45% podíl na českém trhu. Počtem pronajatých vozů (43 248) se LeasePlan zařadil po bok zemí, jako jsou Rakousko či Dánsko. ^[13]

9.3 Leasing v České republice z pohledu movitých a nemovitých věcí

Současný vývoj leasingu v ČR je na základě zveřejněných statistik dynamičtější v oblasti movitých věcí, tento trend má již dlouhodobý charakter. Vzniklo to hlavně díky tomu, že leasing nemovitostí je potlačován do pozadí hypotečními úvěry či jinými úvěry na bydlení.

Obr. 3 Procentuální podíl leasingu movitostí a nemovitostí na celkovém objemu leasingu v ČR.

Zdroj: [www.clfa.cz]

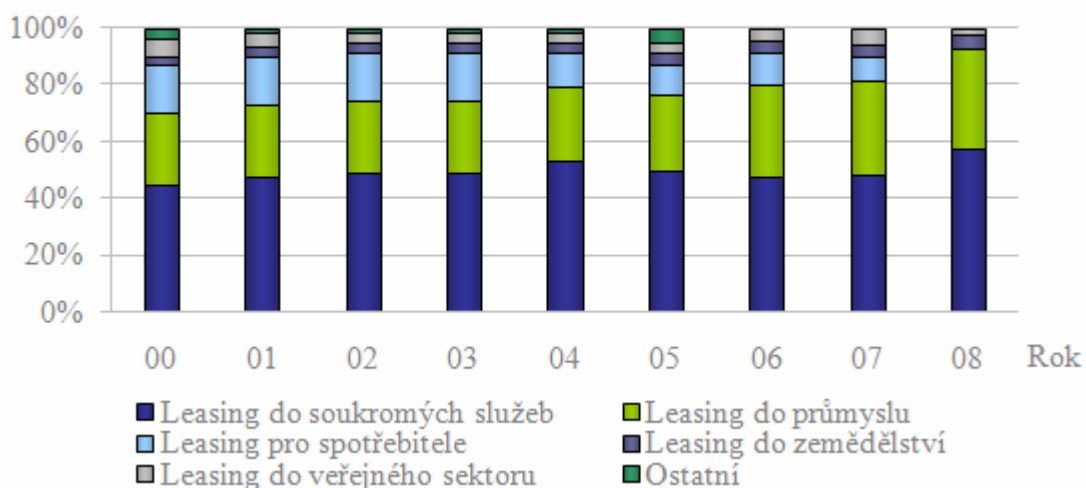
Podíl movitých věcí na celkovém objemu leasingu dosáhl svého vrcholu v roce 2007, kdy tvořil 91,2%. V hodnotovém vyjádření to bylo 122mld. Kč (procentuální nárůst od počátku analyzovaného období činil 45,27%). V souvislosti s propadem celkového objemu leasingu v roce 2008, byl zaznamenán i pokles hodnotového objemu leasingu movitostí na 95,5mld. Kč, procentuálně však movitosti tvoří stále přibližně 90% celkového objemu leasingu.

Pro leasing nemovitostí jsou vykazovány několikanásobně nižší hodnoty v porovnání s leasingem movitých věcí, je tomu tak zejména kvůli daňovým omezením. Od počátku roku 2000 do konce roku 2008 došlo na trhu leasingu s nemovitostmi k růstu o 264%, tato hodnota by v oblasti leasingu movitých věcí působila neuvěřitelně, nicméně v oblasti leasingu nemovitostí představuje nárůst jen o 7,2 mld. Budovy v nejvyšší pořizovací hodnotě byly předány do leasingového užívání v roce 2005 (12,57 mld. Kč).

9.3.1 Leasing movitých předmětů v České republice

Všeobecně je leasing v České republice rozšířen zejména mezi podnikateli a to pro svou relativní dostupnost a snadnost při uzavírání smlouvy, kterou mnozí poskytovatelé leasingu „ponížili“ na pouhé vyplnění formuláře smlouvy o leasingu. ^[3]

Leasing movitých předmětů dle podnikatelského zaměření zákazníků v ČR

Obr. 4 Leasing movitých předmětů dle podnikatelského zaměření zákazníků v ČR.

Zdroj: [www.clfa.cz]

V ČR je největší podíl leasingových smluv uzavírán za účelem využít daný předmět leasingu pro soukromé služby. Za sledovaný časový horizont tvořil leasing pro soukromé služby

v průměru 49,71% z celkového objemu leasingu movitostí. V letech 2004 a 2008 dosáhl podíl leasingu do soukromých služeb svého vrcholu, překročil totiž 50% podíl na objemu leasingu movitých věcí (2004 – 53,50%, 2008 – 57,30%).

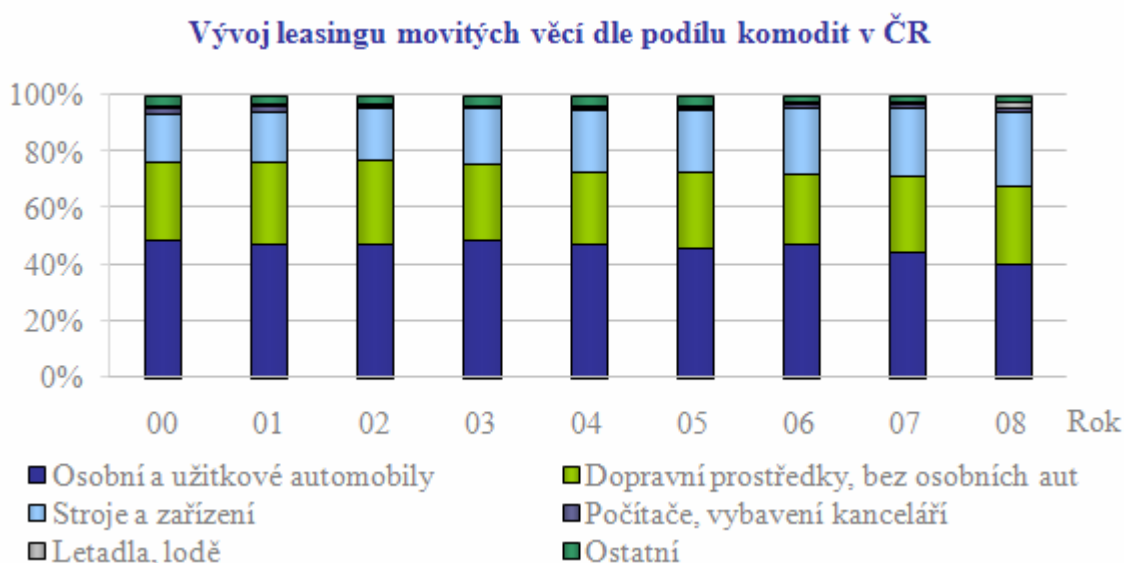
Klienti českých leasingových společností se poměrně často zaměřují na leasing do průmyslu (zahrnuje též stavebnictví), podíl takových obchodů reprezentoval v průměru 28,18% celkového objemu leasingu movitých věcí. Oblíbenost leasingu jako financování průmyslového sektoru konstantně roste, největší meziroční nárůst a to o 5,4% byl zaznamenán v roce 2006.

Příjmy obyvatelstva České republiky a ceny, zejména zahraničního zboží, vedly v minulých letech (90. léta 20. stol.) ke značnému rozšíření leasingu mezi spotřebiteli. Ti se tak stali v důsledku vývoje české ekonomiky velmi vyhledávanou cílovou skupinou leasingových společností, poskytujících leasing drobných předmětů domácí a osobní spotřeby, jejíž pořizovací cena přesahovala možnosti rozpočtu typické české domácnosti.^[3]

U spotřebitelského leasingu movitostí se v minulých letech projevila deprese, která vyústila v roce 2008 úplným nezájmem spotřebitelů o leasing. Po několikaleté stagnaci tak došlo díky zvýšení daně z přidané hodnoty v roce 2005 (z 5% na 19%) k propadu podílu spotřebitelského leasingu, přispěla k tomu také obvykle vysoká pořizovací cena předmětu leasingu. Prakticky jediným zbožím, které si spotřebitelé mohli pořídit na leasing, byly automobily. ČR se odsunutím spotřebitelského leasingu do pozadí zařadila mezi většinu evropských zemí, kde je leasing typickým financování pro podnikatele.

Objem leasingu do zemědělství se od roku 2000 do roku 2008 pohyboval v intervalu mezi 3% - 4,8%.

Objem leasingu do veřejných služeb kolísal v intervalu od 2,7% do 6%. Maximální podíl byl vykázan na počátku analyzované etapy, tedy v roce 2000, zatímco minimální účast veřejného sektoru na leasingu byla vykázána v roce 2008.

Obr. 5 Vývoj leasingu movitých věcí dle podílu komodit v ČR.

Zdroj: [www.clfa.cz]

Struktura komodit poskytovaných leasingovými společnostmi v ČR se za předešlých devět let téměř nezměnila. Dominantní postavení v tomto sektoru zaujímá leasing osobních a užitkových automobilů, jeho podíl dosahuje v průměru 46,30% celkového objemu movitých věcí. V posledních dvou letech byl nicméně zaznamenán pokles podílu této komodity, v roce 2007 šlo o úbytek o 1,88% (54 mld. Kč) a v roce 2008 o 6,30% (38,2 mld. Kč) oproti průměrným hodnotám. ČLFA ve svých statistikách v souvislosti s leasingem osobních automobilů zmiňuje progresivní nárůst leasingu ojetých automobilů, které tvořily v roce 2008 14,7% objemu leasingu osobních automobilů.

Ostatní dopravní prostředky, kterými se rozumí zejména nákladní automobily, ale také těžší silniční vozidla, autobusy, trolejbusy a motocykly zastupovaly ve sledovaném období od 25,3% do 29,6% objemu leasingu movitých věcí.

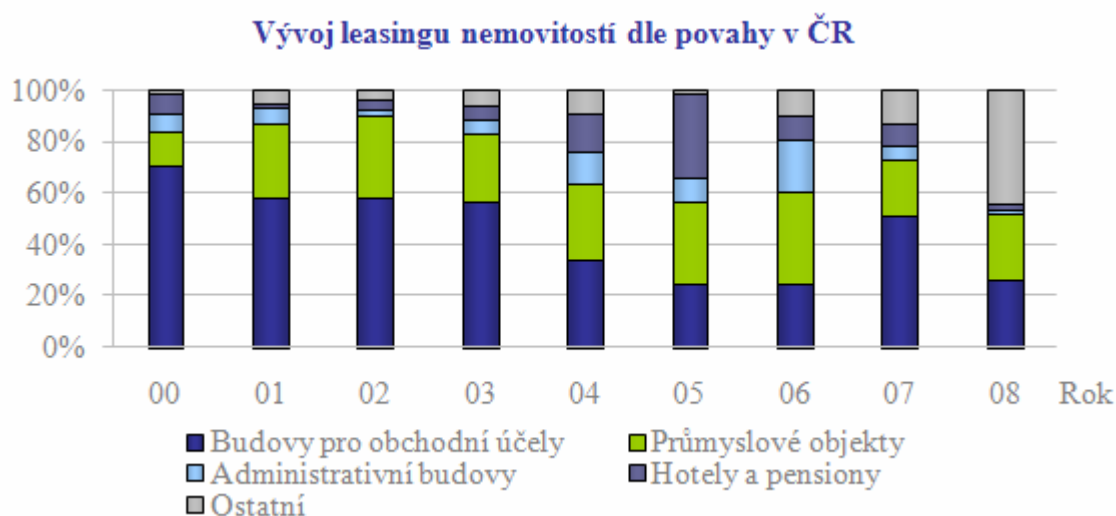
Zvyšující se podíl na leasingu movitostí lze pozorovat u strojů a zařízení, jenž reprezentují zhruba jednu pětinu tohoto sektoru. Od roku 2000 byl zaznamenán pozvolný nárůst o 9,3%. V roce 2008 tak stroje a zařízení představovaly 26,3% (25,12 mld. Kč) leasingu movitých věcí.

Počítače a kancelářské vybavení, lodě a letadla patří mezi komodity, které jsou klienty leasingových společností požadovány jen ojediněle. Kancelářské vybavení a počítače přestaly

být zajímavým zbožím pro firmy i spotřebitele díky stále se snižujícím cenám a inovacím. V roce 2008 byl podíl počítačů a kancelářského vybavení pouze 1,4% a lodí a letadel 2,7%.

9.3.2 Leasing nemovitých věcí v České republice

Nemovitosti nejčastěji poskytované leasingovými pronajímateli v ČR jsou budovy pro obchodní účely, průmyslové objekty, administrativní budovy, hotely, pensiony a budovy pro veřejné služby, jedná se tedy o objekty sloužící pro podnikatelské účely.

Obr. 6 Vývoj leasingu nemovitostí dle povahy v ČR.

Zdroj: [www.clfa.cz]

V letech 2000 – 2008 docházelo k prudkým výkyvům u leasingu budov pro obchodní účely, jednoznačně největšího podílu na celkovém objemu bylo dosaženo v roce 2000 a to 70,50% (3,09mld. Kč). V následujícím roce došlo k prudkému poklesu podílu na 58,20% (avšak hodnota se zvýšila na 3,39 mld. Kč díky nárůstu celkového objemu leasingu nemovitostí) a po další tři roky následovala stagnace, která byla přerušena dalším poklesem. Průměrně tvořily budovy pro obchodní účely 44,96%, odchylky od průměru jsou ovšem až 20%. V roce 2008 financovaly leasingové společnosti budovy pro obchodní účely za 3,06 mld. Kč.

Podíl průmyslových objektů v letech 2000 až 2006 se změnil z 13,50% na 35,90%, po dosažení vrcholu v roce 2006 pokračoval vývoj propadem hodnot.

Administrativní budovy tvořily za sledovaných devět let v průměru 7,67% objemu leasingu nemovitostí, výrazně nadprůměrných hodnot bylo dosaženo v roce 2006, podíl se rovnal

20,10% (2,25 mld. Kč). V posledním analyzovaném roce činil podíl pouze 1,80%, lze tedy konstatovat, že dochází k úpadku zájmu leasingových nájemců o kancelářské budovy.

Nestandardní byl vývoj i u nemovitostí jako jsou hotely, pensiony, relaxační zařízení a veřejné budovy, podíl těchto nemovitostí fluktoval od zanedbatelného 1,90% až po zásadní 33,20% účast na celku.

10 LEASING V RÁMCI ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE

10.1 Vývoj objemu leasingu v členských státech Evropské unie

Objem leasingového trhu na území EU doznal za dobu své existence významných změn, ty byly způsobeny zejména příchodem nových členů s jejich specifickými požadavky na leasingové produkty. V nově příchodících státech se leasing vyvíjí od 90. let jako nejrozšířenější forma úvěrového financování. Z důvodu měnícího se počtu členských států EU byly pro návaznost zjištěných výsledků analyzovány leasingové trhy všech současných členů EU, bez ohledu na to, zda byly po celé sledované období členy, či nikoliv.

Obr. 7 Vývoj objemu leasingu v EU.

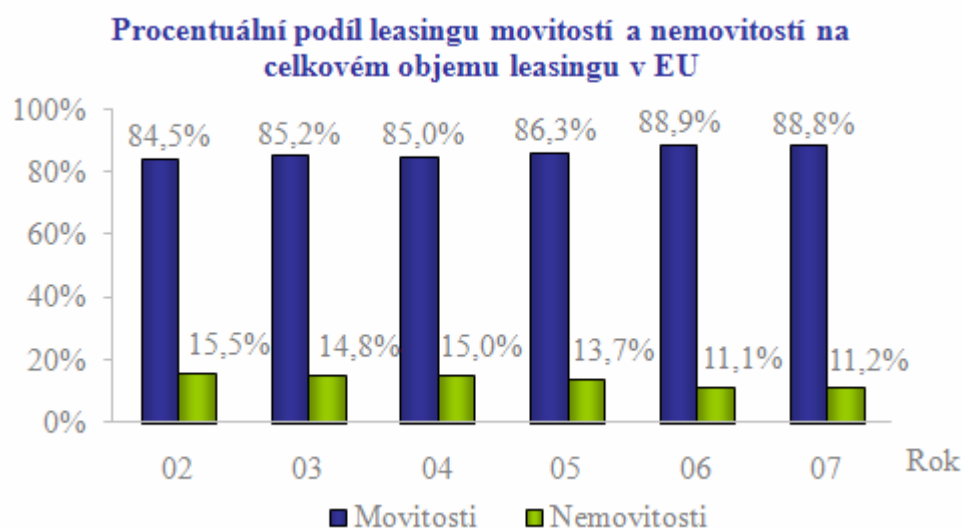
Zdroj: [www.leaseurope.org]

Za šest sledovaných let se úhrnný leasingový trh v současných členských zemích Evropské unie ubíral pozitivním trendem. Roční průměr leasingových smluv podepsaných mezi léty 2002 a 2007 přesáhl hranici 240 000 Mil. Euro. Souhrnně zaznamenaly členské státy EU 66,43% nárůst celkového objemu leasingu. K největšímu meziročnímu růstu došlo v roce 2006, kdy se celkový objem leasingu zvětšil o 15,40%.

Progresivní vývoj byl podporován jak tradičními leasingovými velmocemi, tak zeměmi Střední a Východní Evropy s jejich rozrůstajícím se leasingovým trhem, který v některých postkomunistických zemích ještě před 15 lety takřka neexistoval.

10.2 Leasing v EU z pohledu movitých a nemovitých věcí

Ze statistiky LEASEEUROPE jednoznačně vyplývá, že většina států EU preferuje leasing movitých věcí nad leasingem nemovitých věcí. Podíl leasingu nemovitostí se za analyzovaných šest let snížil o 4,26%. Průměrná hodnota leasingu movitých věcí je 86,46%, u nemovitých věcí je to 13,53%. Tento trend se od roku 2002 ještě více rozšiřuje, mezi státy jsou sice výjimky (např. Itálie, Francie, Německo), kde není rozdíl v poměru movitostí a nemovitostí tak markantní, ale jejich podíl je v porovnání s ostatními minimální.

Obr. 8 Procentuální podíl leasingu movitostí a nemovitostí na celkovém objemu leasingu v EU.

Zdroj: [www.leaseurope.org]

10.3 Leasing movitých předmětů v Evropské unii

Evropská unie se v podnikatelském zaměření zákazníků nijak neliší od celosvětové tendence. Hlavním účelem vzniku nebankovních institucí, jako jsou leasingové společnosti, totiž je zajistit materiálové potažmo finanční potřeby podnikatelů. ^[14]

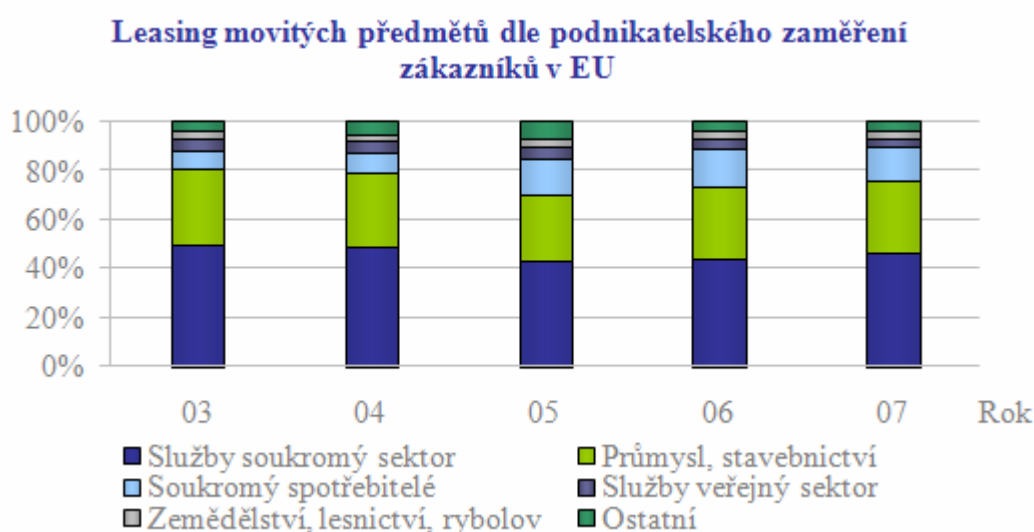
Největší podíl movitých věcí pořízených občany členských států Evropské unie směřuje do soukromého sektoru. V průměru byl podíl, kterým financovali podnikatelé věci a zboží 46% ze všech movitých věcí. Nejvíce movitých věcí pořídili podnikatelé na leasing v roce 2003 (50%), nejméně pak v roce 2005 (43%). V blízké budoucnosti se předpokládá celoev-

ropský nárůst oblíbenosti leasingu podnikateli, využívanějším by se měl stát zejména operativní leasing movitých předmětů.

Průmysl a stavebnictví se podílely na nákupu movitých věcí z 30%, odklon od tohoto průměru během sledovaného období byl zanedbatelný.

Podíl spotřebitelského leasingu vzrostl od roku 2003 do roku 2006 z 7% na 16%.

Zemědělství, lesnictví a rybolov si dlouhodobě udržují svůj 3% podíl a jen o 1% vyšší podíl představují služby pro veřejný sektor.

Obr. 9 Leasing movitých předmětů dle podnikatelského zaměření zákazníků v EU.

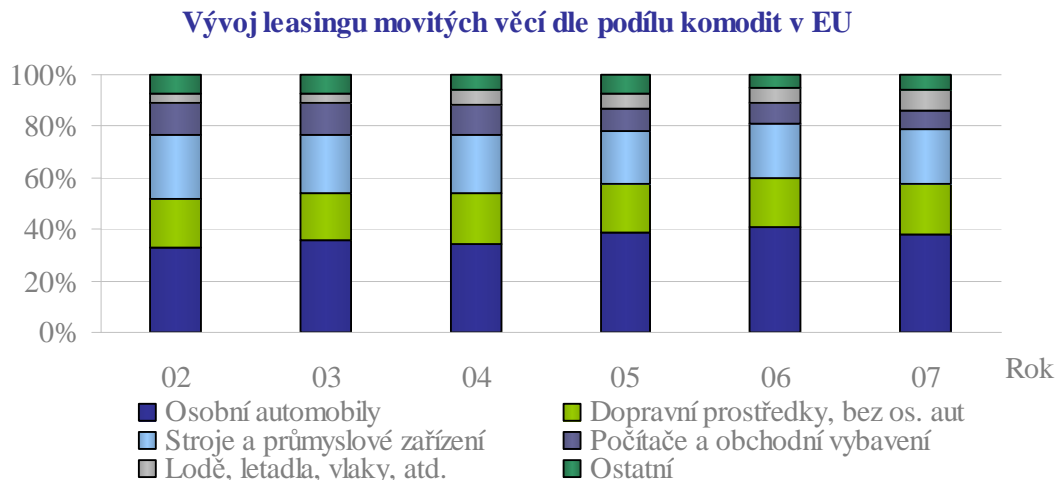
Zdroj: [www.bankforeningen.se, www.lizingpercek.hu, www.rosleasing.ru]

Z globálního hlediska se na prvním místě v leasingu movitých věcí umístily osobní automobily, jejichž průměrný podíl na celkovém leasingu movitých věcí dosáhl za analyzovaných šest let 36,90%. Leasingové smlouvy na osobní automobily v hodnotě 41% z celkového objemu leasingu movitých věcí byly uzavřeny v roce 2006.

Druhou nejpoptávanější položkou byly s průměrným podílem 22,17% stroje a průmyslové zařízení, jejich účast na objemu leasingu movitých věcí však od roku 2005 stagnuje.

Následovaly ostatní dopravní prostředky s procentuálním dlouhodobě ustáleným podílem 19,17%. Počítače a obchodní vybavení reprezentovaly v roce 2002 dvanáctiprocentní podíl, ten nicméně po celé analyzované období kontinuálně klesal a to až na 7 % v roce 2007.

Vlaky, lodě a letadla zastupovaly 5,67% movitostí financovaných leasingem.

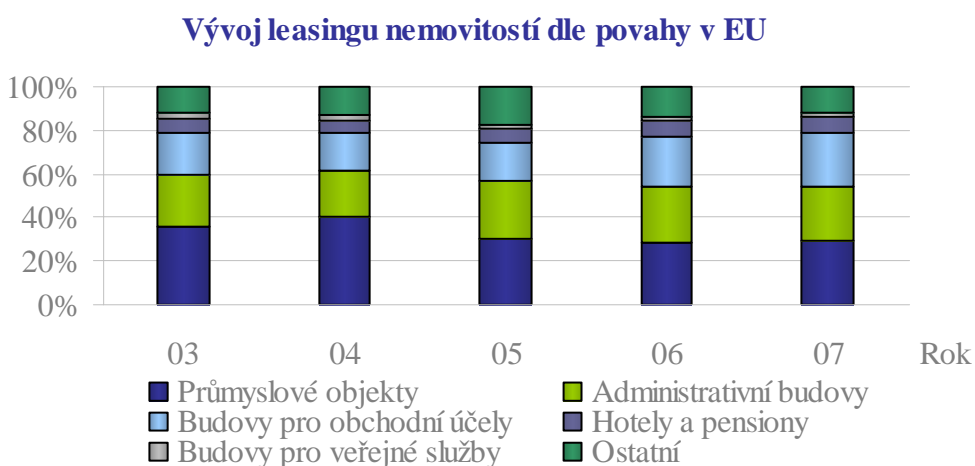

Obr. 10 Vývoj leasingu movitých věcí dle podílu komodit v Evropě.

Zdroj: [www.bankforeningen.se, www.lizingpercek.hu, www.rosleasing.ru]

10.4 Leasing nemovitostí v Evropské unii

Nejčastějšími nemovitostmi financovanými leasingem jsou již od roku 2003 průmyslové objekty. Jejich podíl byl největší v roce 2004 a to 40%, v průměru se pohyboval kolem 32%. Administrativní budovy tvořily ve sledovaném období v průměru 25% všech leasingových smluv na nemovitosti a budovy pro obchodní účely tvořily v průměru 20%. Podíl hotelů a pensionů a budov pro veřejné účely reprezentoval 6,5% a 2,2%.

Obr. 11 Vývoj leasingu nemovitostí dle povahy v Evropě.

Zdroj: [www.bankforeningen.se, www.lizingpercek.hu, www.rosleasing.ru]

10.5 Charakteristika leasingových trhů členských států Evropské unie

Množství peněžních prostředků, které investovaly leasingové společnosti na nákup movitých a nemovitých věcí pro své klienty se ve většině států za sledované období i několikanásobně zvýšilo (Příloha V, VI, VII), nicméně v každé zemi byl vývoj specifický. Existuje celá řada determinantů, které ovlivňují poptávku a nabídku leasingu, patří mezi ně např. právní úprava leasingu, politická situace, nabídka jiných produktů financování, DPH, atd.

Belgie

Leasing v Belgii od roku 2002 do roku 2005 stagnoval. Částka, která byla započítávána do celkové sumy objemu leasingu v EU, činila v průměru za tuto čtyřletou etapu 3 549 Mil. Euro. Prudký nárůst leasingového financování o 61,23% nastal v roce 2006, objem leasingu se tak vyšplhal na 6 199,15 Mil. Euro. Rok 2007 neznamenal pro hodnotu objemu leasingu téměř žádné změny.

Podíl movitých věcí na celkovém objemu leasingu v Belgii se zvyšoval na úkor leasingu nemovitostí, v roce 2002 tvořil 80,22%, zatímco v roce 2007 to bylo 92,50%.

Bulharsko

Bulharsko začalo oficiálně přispívat k úhrnné hodnotě leasingu v EU až od roku 2005, v tomto roce vznikla Bulharská asociace pro leasing. V prvním roce existence asociace dosáhli její členové podepsání leasingových smluv v hodnotě 484 Mil. Euro, v následujícím roce se tato částka navýšila o 69% na 818,16 Mil. Euro a v roce 2007 byla vynaložena částka 1310,59 Mil. Euro. 99% z celkového objemu leasingu je použito na finanční leasing.

Movité věci reprezentovaly za sledované tři roky vždy více než 90% z objemu leasingu.

České republiky

Česká republika zvýšila svůj objem leasingu za sledovaných šest let o 55,28%, v roce 2007 se s objemem leasingu 5 343,20 Mil. Euro umístila na třináctém místě v porovnání s ostatními členskými státy EU. V průměru každoročně přispívá 1,65% k hodnotě movitých a nemovitých věcí financovaných leasingem. Dle statistiky za sledované období uzavřel každý občan ČR leasingové smlouvy v průměru za 2 315 Euro.

Podíl movitých věcí na objemu leasingu kolísal mezi léty 2002-2007 kolem 90%.

Dánsko

Dánsko má nejpodobnější vývoj leasingu v porovnání s ČR, díky nižšímu počtu obyvatel zde však připadá na osobu jednou tolik uzavřených leasingových obchodů. Na počátku analyzovaného období byla proinvestovaná částka za rok 2 835 Mil. Euro, na konci období šlo o částku o 111% vyšší, tedy 5 999,11 Mil. Euro. Jako nejpříznivější rok pro leasing se ukázal rok 2005, který s sebou přinesl 39% vzrůst objemu leasingu. Oproti tomu jen 6,85% vzrůst byl evidován v roce 2007, tento fakt podněcuje úvahy o budoucí stagnaci leasingu.

Movité věci tvořily v Dánsku na počátku analyzovaného období 86,81%, podíl se však v dalších letech zvýšil přes 95% a 97% až na 98,50%

Estonsko

Estonský trh s leasingem je třetím nejmenším trhem v EU, zaostává za ním jen Bulharsko a Řecko. Za analyzovanou šestiletou etapu byl objem leasingu zvětšen o 120%, v hodnotovém vyjádření to znamená z 661 Mil. Euro na 1 453,03 Mil. Euro.

V Estonsku nebyl zpočátku rozdíl mezi podílem movitých věcí a nemovitostí na celkovém leasingu až tak výrazný jako v jiných zemích, nicméně v posledních třech letech se tato strategie obrátila, což způsobilo, že v roce 2007 zastupovaly movité věci 99,60% podíl.

Finsko

Mezi severními státy se jednoznačně nejprogressivnějším růstem během let 2002 – 2007 může pochlubit Finsko, v celkové statistice byl jeho růst druhým nejvyšším (první bylo Rumunsko). K podstatnému rozmachu o 337% přispěl zejména meziroční růst v roce 2003, kdy se ukazatel změny vyšplhal až na 189%, v dalších letech byl oproti tomu průměrný růst 10,95%. V roce 2007 leasingové společnosti uzavřely obchody za 3 952 Mil. Euro.

Průměrný podíl leasingu movitých předmětů ze všech leasingových obchodů byl 98,79%.

Francie

Masivní rozšíření tuzemského i mezinárodního leasingu ve Francii dokazuje její hodnocení jako čtvrté největší leasingové velmoci v EU. Rozdíl mezi Francií a druhým Německem při přepočtu objemu leasingu na jednoho obyvatele je v současnosti zanedbatelný, nic na tom nemění ani fakt, že v roce 2007 byla hodnota leasingu ve Francii o 13 970 Mil. Euro nižší než v Německu. Leasing proinvestoval mezi léty 2002 – 2007 movité věci a nemovitosti v hodnotě 183 876 Mil. Euro (průměrně 30 646,05 Mil. Euro za rok). V roce 2007 byl ob-

jem leasingu 39 780 Mil. Euro, což představuje 10,20% nárůst v porovnání s rokem 2006 a 49,76% nárůst v porovnání s rokem 2002.

Francie patří ke skupině zemí, kde je poměrně významný i když v současnosti klesající podíl leasingu nemovitostí, v roce 2002 reprezentovaly nemovitosti 22,66%, v roce 2005 to bylo 17,96% a v roce 2007 14,12%.

Itálie

Itálie disponuje třetím největším leasingovým trhem v EU, dle podílu leasingu na obyvatele se řadí za první Velkou Británii. Celkově zaznamenaly dvě italské leasingové asociace během let 2002 až 2007 leasingové operace za 248 950 Mil. Euro (průměrně 41491,66 Mil. Euro/rok). Kromě roku 2003, v němž došlo ke 14,21% propadu objemu leasingu, byl vývoj ve všech obdobích rostoucí, avšak v roce 2007 byl nárůst jen 1,56%. Hodnota leasingu v roce 2007 byla 48 860 Mil. Euro, 1,3 násobek hodnoty dosažené v roce 2002.

V Itálii je nejvyrovnanější poměr mezi leasingem movitých věcí a nemovitostí. Průměrně převyšovaly movité věci nemovitosti jen o 6,94%, přičemž největší rozdíl a to 12,34% byl zaznamenán v roce 2003, nejmenší rozdíl 0,58% byl dosažen v roce 2005.

Litva

Litva poskytuje asociaci LEASEEUROPE své údaje týkající se leasingu až od roku 2006, z tohoto důvodu mohly být zhodnoceny jen poslední dva roky. Mezi léty 2006 a 2007 došlo k navýšení hodnoty leasingu o 41,30% a to na 1 808,31 Mil. Euro.

Litevští uživatelé leasingu využívají pouze leasing movitých věcí.

Lotyšsko

Pro Lotyšsko jsou stejně jako pro Litvu známy pouze údaje za rok 2006 a 2007. V roce 2006 uzavřely leasingové společnosti smlouvy v hodnotě 1 799,12 Mil. Euro a v roce 2007 v hodnotě 2 578,20 Mil. Euro.

Leasingové společnosti financují z celkového objemu svých prostředků z 85% movité věci.

Maďarsko

Vývoj objemu leasingu v Maďarsku byl mezi léty 2002 – 2007 lineárně rostoucí, meziroční přírůstek činil v průměru 16,9%. Počátkem roku 2002, kdy byl objem leasingových obcho-

dů 2 232 Mil. Euro, nastala expanze. Ta přivedla 117% nárůst, na konci roku 2007 tedy byly zaevidovány leasingové obchody za 4 848,11 Mil. Euro.

V Maďarsku se podíl movitých věcí v posledních třech sledovaných letech snížil, z 97,01% v roce 2004 klesal ročně v průměru 4%, v roce 2007 tak tvořily movité věci 85,80%

Německo

Státem, kde téměř polovinu z externího financování tvoří leasing a který je druhou největší leasingovou velmocí v EU, je Německo. Již v roce 2002 financovaly německé leasingové společnosti majetek za 44 000 Mil. Euro, v roce 2006 byla překročena hranice 50 000 Mil. Euro. Ve sledovaném období byl zaznamenán meziroční růst jen v řádech jednotek (výjimkou byl rok 2005), celkový růst dosáhl 22,16%. Celkový objem leasingu v roce 2007 byl 53 750 Mil. Euro. Německý leasingový trh je typickým západním trhem, poměr mezi finančním a operativním leasingem má během posledních let tendenci se vyrovnávat, v roce 2007 tvořil finanční leasing asi 70%, operativní leasing tvořil 30%.

Leasing movitých věcí v Německu získává čím dál větší význam, jeho podíl vzrostl za danou etapu z 81,82% na 90,33%, v dalších letech se předpokládá pokračování tohoto trendu.

Nizozemí

Po nepatrném růstu v letech 2002 až 2005, nastal v Nizozemí v roce 2006 rozmach leasingu, čísla se vyšplhala na 1,08 násobek předchozích hodnot. V roce 2006, kdy hodnoty dosáhly 9 453 Mil. Euro, se Nizozemí podařilo předstihnout v objemu leasingu Portugalsko, Rakousko a Švédsko. 25% nárůstem objemu leasingu v roce 2007 pokračoval progresivní vývoj. Celkově si za analyzované šestileté období nizozemský leasing polepšil o 179%.

Nizozemí v současnosti upřednostňuje z 99% leasing movitých předmětů.

Polsko

Polský leasingový trh je druhým nejrychleji se rozšiřujícím leasingovým trhem mezi postkomunistickými zeměmi, za sledovaných 6 let se více než ztrojnásobil (v roce 2007 nárůst o 55,19%). Agresivní taktika zajistila Polsku první místo v úhrnné hodnotě leasingu mezi postkomunistickými zeměmi. V roce 2007 informovala leasingová asociace o rekordním objemu leasingu 8 628,33 Mil. Euro. Polsku se dosažením této sumy podařilo, předstihnou např. Rakousko či Belgie, dalšími poraženými mohou být v budoucnu Švédsko a Nizozemí.

Podíl movitých věcí a nemovitostí na objemu leasingu má v Polsku kolísavý charakter. V roce 2002 a 2003 tvořila hodnota movitých věcí 93% - 94% podíl, v následujících dvou letech došlo k propadu na 86% – 88% a na konci období hodnota stoupla na 90% podíl.

Portugalsko

Portugalské leasingové společnosti v letech 2002 – 2007 proinvestovaly nákupy v objemu 28 349 Mil. Euro (v průměru 4724,83 Mil. Euro za rok), z toho lze usoudit, že se jedná o malý leasingový trh. V roce 2002 byl objem leasingu 3 356 Mil. Euro a v roce 2007 byl objem leasingu 6 870,00 Mil. Euro (105% navýšení).

Podíl movitých předmětů na objemu leasingu v Portugalsku klesá, v roce 2002 tvořily movité věci 72,44% podíl, v roce 2007 to však bylo jen 61,57%.

Rakousko

Velikostně odpovídá rakouský leasingový trh nižšímu evropskému průměru, vyplývá to ze statistik každoročně proinvestované sumy na leasing. V roce 2007 se částka, kterou Rakousko přispívá k celkové hodnotě leasingu v EU, pohybovala na hranici 8 000 Mil. Euro, což je o 72% více než v roce 2002. K nejrazantnějšímu navýšení došlo v roce 2004, bylo to 20%. Rakouská asociace VÖL již zveřejnila čísla za rok 2008. I přes celoevropský pokles ekonomické výkonnosti pokračoval rakouský leasingový trh v dynamickém vývoji. Za rok 2008 byly uzavřeny leasingové smlouvy v celkové hodnotě 8 533,30 Mil. Euro. Důležitá je také skutečnost, že se v roce 2008 opětovně zvýšil podíl leasingu do zahraničí, který roste nepřetržitě již od roku 2004 a dnes již útočí na hranici 20% z celkového objemu leasingu.

Průměrný podíl movitých předmětů na celkovém leasingu představuje 77,15%, na počátku sledovaného období se však hodnoty pohybovaly až o 8,5% pod průměrem.

Rumunsko

V Rumunsku se procentuální růst leasingu vyvíjel nejdynamičtěji z celé EU, výrazně se tak zvýšil podíl jeho příspěvku k celkovému objemu leasingu v EU. Rozdíl mezi částkou vynaloženou na leasing v roce 2002 (625 Mil. Euro) a v roce 2007 (3 747,6 Mil. Euro) je 499%. V roce 2006 začali lidé využívat leasingové externí financování o 107% více než v předchozích letech, jednalo se o nejvýznamnější posun v objemu leasingu.

V Rumunsku klesl podíl movitých předmětů na celkovém leasingu z 99,84% na 90,38%.

Řecko

Vývoj leasingu v Řecku, odkud má asociace LEASEUROPE informace od roku 2004, je vzhledem k vývoji v zemích EU protichůdný. Poskytnutá data za rok 2004 hovořila o objemu leasingu 2 360 Mil. Euro, v roce 2005 nebyla data k dispozici a v rocích 2006 a 2007 byla LEASEUROPE informována o 98% – 99% propadu objemu leasingu. V roce 2007 tak Řecko zaujímá poslední příčku v celkové hodnotě leasingu a to se sumou 40,40 Mil. Euro. V letech 2006 a 2007 uzavřely řecké společnosti pouze smlouvy na leasing movitých věcí.

Slovensko

Mezi léty 2002 – 2007 se na Slovensku zvýšila hodnota poskytnutého leasingu o 144%, z 946 Mil. Euro na 2 314,32 Mil. Euro. Slovensko je tedy představitelem relativně malého leasingového trhu, kde má výsadní postavení finanční leasing. Rok 2008 přinesl dle Asociace leasingových společností Slovenské republiky pokles tempa růstu, který pokračuje již druhým rokem. Růst v letech 2005 a 2006 byl 31%, v roce 2007 došlo k propadu na necelých 19% a v roce 2008 bylo tempo růstu jen 6,5%.

Podíl movitých věcí pořízených na leasing je mírně klesající, v průměru tvoří 96,95%.

Slovinsko

Leasingové společnosti ve Slovinsku uzavřely od roku 2002 do roku 2007 smlouvy v průměrné hodnotě 1 292,21 Mil. Euro. Tato průměrná částka ovlivnila průměrnou sumu uzavřených smluv v EU jen 0,53%. Lze tedy konstatovat, že Slovinsko disponuje velmi malým leasingovým trhem. Nicméně od poloviny sledované šestileté etapy byly vykazovány nadprůměrné hodnoty. Vrcholu bylo dosaženo v roce 2007, objem leasingu dosáhl 1 785,79 Mil. Euro, což je o 163% více ve srovnání s rokem 2002.

Ve Slovinsku jako v jediné nově přístupující zemi se podíl leasingu movitých věcí pohybuje pouze kolem 67%, což samozřejmě poukazuje na rozvinutý leasing nemovitostí.

Španělsko

Španělsko lze označit jako aspiranta na zařazení do skupiny velkých leasingových trhů, objem leasingu v roce 2007 překročil 25 000 Mil. Euro. V roce 2002 byla částka investovaná leasingovými společnostmi pouze 9 671 Mil. Euro (zhruba jako v roce 2007 ve Švédsku), v roce 2007 se tato částka 1,6 krát zvětšila na 25 235,93 Mil. Euro (zhruba jako v roce 2002 ve Francii). Největší meziroční nárůst o 32% byl zaznamenán v roce 2006.

Movité věci reprezentovaly v průměru 81,05% podíl na celkovém leasingu.

Švédsko

V roce 2002 se obnos, jímž Švédsko podporuje celkovou hodnotu leasingu v EU, pohyboval kolem 4 500 Mil. Euro, zatímco v roce 2007 to bylo přes 10 000 Mil. Euro. Růstový vrchol byl dosažen v roce 2005, objem leasingu se zvedl o 38%.

Podíl movitých předmětů ve Švédsku byl v průměru více než 99%.

Velká Británie

Velká Británie už pět let vykazuje největší hodnoty v objemu leasingu, toto postavení si udržuje i přes čtyřletou stagnaci. V roce 2002 měly větší leasingový trh Německo a Itálie, avšak v roce 2003 došlo ve Velké Británii k dramatickému meziročnímu růstu, který částku 35 479 Mil. Euro zvýšil o 51,13%, tedy na 53 618 Mil. Euro. Od roku 2003 do roku 2007 se vykazovaná částka měnila jen nepatrně, celkově jen o 7,84%, na 57 819,21 Mil. Euro.

Podíl leasingu movitých věcí ve Velké Británii byl ve většině let 99%.

11 SROVNÁNÍ LEASINGOVÉHO TRHU V ČR A V ZEMÍCH EU

Při případném rozdělení leasingových trhů zemí EU na vyspělé, rozvojové a nově vznikající by leasingový trh ČR spadal do části rozvojové kategorie, vyjádřeno čísly, český leasingový trh je co do své velikosti na třináctém místě v EU. Toto postavení si vydobyl díky bezproblémovému začlenění mezi ostatní leasingové trhy.

Nedávný vývoj leasingu byl jak v ČR, tak v ostatních zemích EU vzestupný. Suma hodnoty leasingu zemí EU se nicméně z hlediska procentuálního navýšení vyvíjela progresivněji, což bylo zaviněno mírnou stagnací v ČR (2002-2004). Nejrazantnější meziroční nárůst objemu leasingu byl v ČR dosažen v roce 2007, v EU byl zaznamenán o rok dříve.

V podílu operativního a finančního leasingu se ČR podstatně liší od EU, kde sice neexistuje oficiální statistika poměru mezi těmito leasingovými produkty, nicméně důvěryhodné zdroje informují o poměru 70%: 30% pro finanční leasing, v některých zemích jako je např. Velká Británie, či Nizozemí je poměr 50%: 50%. Lidé zde mnohem více využívají možnosti předmět leasingu po uplynutí doby vrátit a pořídit si nový a neopotřebovaný, což se jeví jako velmi racionální způsob uvažování při dnešní rychlosti zastarávání např. technologií. ČR se díky tlaku na výnosnost a výkonnost podniků začala od roku 2004 ubírat stejným trendem jako země EU, srovnání na stejné hodnoty však bude ještě řadu let trvat. Zatím největšího rozpětí mezi operativním a finančním leasingem bylo dosaženo v roce 2008 a to 80%: 20%.

Klienti leasingových společností využívají více leasing pro financování movitých věcí ve srovnání s nemovitostmi a tato charakteristika platí jak pro samotnou ČR, tak pro většinu zemí EU (výjimky: Itálie, Portugalsko, Slovinsko). Současný český i evropský poměr zhruba 90%: 10% hovoří jednoznačně pro leasing movitých věcí. Rozdíl mezi ČR a EU lze zaznamenat pouze ve vývoji této statistiky, zatímco v ČR se podíl movitých věcí mírně snižuje, v EU je to naopak.

Podnikatelské zaměření zákazníků bylo ve srovnávaných letech v ČR i EU stejné, tedy co se týká obsazení prvních tří míst pomyslného žebříčku. Nejvíce financovali klienti leasingem soukromé služby, následoval průmysl a dobře si vedlo také spotřebitelské zboží.

Komoditou, kterou leasingový nájemci nejčastěji pořizovali na leasing, byly osobní automobily. V ČR byl jejich podíl na celkovém objemu pořízených movitých věcí v průměru za srovnávané období 46,90%, v EU byl tento podíl 36,90%. Ostatní dopravní prostředky tvo-

řily 27,11% v ČR a 19,17% v EU. Evropská unie vykazovala v počátku sledovaného období větší podíl leasingu strojů a zařízení a to až o 6,50% vůči ČR, jejich podíl se však v EU pozvolna snižoval, zatímco v ČR rostl. V roce 2007 byl po šestiletém vývoji podíl strojů a zařízení v ČR 23,99% a v EU 21,00%. Další komodity jako jsou počítačová a kancelářská technika, lodě, letadla a vlaky byly v ČR financovány leasingem jen okrajově, nicméně v EU byla jejich účast nemalá. Počítače a kancelářská technika reprezentovaly v průměru 9,8% a lodě, letadla a vlaky 5,7% a jejich podíl roste.

Vývoj leasingu nemovitostí dle povahy měl při srovnání ČR a EU zcela odlišný ráz. Zatímco v ČR se povaha preferovaných nemovitostí výrazně měnila, v EU byly vzájemné poměry mezi druhy nemovitostí zachovány. Podíl budov pro obchodní účely kolísal v ČR nejznatelněji, v průměru nicméně tvořil 38,35%, v EU vykazoval tento typ nemovitostí rostoucí trend a průměrný podíl byl 20,54%. Průmyslové objekty představovaly průměrně v ČR 28,95% ze všech nemovitostí pořízených na leasing, v EU byl průměrný podíl o něco vyšší a to 32,54%. České leasingové společnosti investovaly své prostředky jen 10,41% do administrativních budov, což bylo o více než polovinu podílu méně než v EU, kde byl průměrný podíl 24,48%. Fluktuace se projevila i v leasingu hotelů a nemovitostí, velké výkyvy v ČR v roce 2004 a 2005 pro něj znamenaly silný nárůst, v souvislosti s ním stoupl i průměrný podíl těchto nemovitostí za srovnávané období na 14,41%. V Evropské unii je byl průměrný podíl hotelů a pensionů 6,50%

ZÁVĚR

Provedená analýza potvrdila silnou, stabilizovanou a v současné době i plnohodnotnou pozici leasingu na trhu s finančními produkty. Na základě rozboru leasingových charakteristik v České republice a v Evropské unii lze usuzovat, že hlavním důvodem, proč se leasing pohybuje na růstové dráze, zatímco ostatní finanční produkty stagnují, je jeho preferování ze strany podnikatelů.

Soukromý sektor – podnikatelé jsou právě ti, kteří mají největší podíl na formování leasingových statistik. Struktura movitých a nemovitých věcí pořízovaných na leasing je zpravidla utvářena na základě poptávky ze strany soukromého sektoru. Tento fakt je potvrzen největším podílem osobních automobilů, nákladních automobilů, strojů a průmyslových zařízení na leasingu movitých věcí a průmyslových budov na leasingu nemovitých věcí v Evropské unii.

Jednoznačným argumentem pro leasingové financování je zejména u podnikatelů z nejrozvinutějších leasingových velmocí možnost, předmět leasingu po skončení leasingové smlouvy vrátit – operativní leasing. Do budoucna se dokonce podle některých odhadů předpokládá radikální pokles finančního leasingu a jeho nahrazení operativní formou leasingu. Tato predikce nepřímo označuje cílovou skupinu leasingových společností v budoucnu, tou jsou samozřejmě podnikatelé. Operativní leasing z hlediska spotřebitelů není až tak atraktivní, protože nejsou tak citliví na zastarávání technologií a opotřebení jako podnikatelé. Lze tedy předpokládat, že s budoucí expanzí operativního leasingu a s ním spojeným poklesem finančního leasingu bude spotřebitelů jako uživatelů leasingu ubývat.

Analýza leasingu v rámci České republiky zcela potvrzuje směr, kterým se leasingové společnosti chtějí do budoucna ubírat. V minulých devíti letech vzrostl operativní leasing o 16,20%, soukromý sektor reprezentoval polovinu všech uživatelů leasingu a předmětem leasingu byly věci řadící se zpravidla mezi obchodní majetek.

Na tradičních leasingových trzích v řadě zemí EU je směřování k nadvládě operativního leasingu v komparaci s Českou republikou nesrovnatelně dál. Operativní leasing tvoří mnohdy i 50% podíl na celkovém objemu leasingu a podíl soukromého sektoru je také vyšší. Na obranu českého leasingového trhu je však nutno sdělit, že k této fázi dospěly až v několika posledních letech.

České leasingové společnosti by se z výše uvedených důvodů a neméně důležitých faktorů jako je dosažení zisk, expanze na národním a mezinárodním trhu, či dlouhodobá prosperita měly zaměřit na vytváření leasingových produktů a nabídek optimálních pro soukromý sektor. Tímto postupem bude pokračovat dosavadní příznivý vývoj leasingu a leasingové společnosti získají konkurenční výhodu oproti ostatním finančním zprostředkovatelům, kteří žádné podobné produkty jako je operativní leasing pro své klienty nenabízejí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi : Praktický průvodce*. Ing. Václav Marád, CSc.. 3. aktualiz. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2557-4.
- [2] BENDA, V., KELBLOVÁ, H., PULZ, J., VESELÁ, M. *Leasing : Právní, účetní a daňové postupy v praxi včetně příkladů*. 1. vyd. Praha : POLYGON, 2000. 384 s. ISBN 80-7273-001-0.
- [3] DOUBRAVA, Martin. *Leasingová smlouva : Tuzemská i mezinárodní*. Praha : LINDE nakladatelství s.r.o., 2003. 93 s. ISBN 80-86131-47-5.
- [4] *Česká leasingová a finanční asociace* [online]. c2003-2008 [cit. 2008-11-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.clfa.cz/>>.
- [5] *Finance.cz : Banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn* [online]. c2000-2008 [cit. 2008-11-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/>>. ISSN 1213-4325.
- [6] JINDROVÁ, Blanka. *Leasing - praktický průvodce*. 2. aktualiz. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2002. 112 s. Účetnictví, daně. ISBN 80-247-0036-0.
- [7] VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi : Praktický průvodce*. 4. aktualiz. vyd. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2009. 128 s. ISBN 978-80-247-2923-7.
- [8] *Co se mění v leasingu*. *Ekonom* [online]. 2008 [cit. 2009-04-22]. Dostupný z WWW: <<http://ekonom.ihned.cz/c1-30844390-co-se-meni-v-leasingu>>.
- [9] LEDVINKOVÁ, Jana. *Finanční leasing pohledem zákona o DPH* [online]. 2004 [cit. 2009-04-22]. Dostupný z WWW: <http://209.85.129.132/search?q=cache:wdZ0ZliCAOwJ:www.jcu.cz/structure/rectors_office/ekonomicke_oddeleni/problemy/dph/dph_010504/pokyny/Financni%2520leasing%2520z%2520pohledu%2520ZDPH%2520140904.doc/+zahrani%C4%8Dn%C3%AD+leasing+DPH&cd=2&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>.

- [10] *LEASEEUROPE* [online]. c2004-2009 [cit. 2009-02-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.leaseurope.org/index.php?page=home>>.
- [11] *Eurofinas : Specialised consumer credit providers in Europe* [online]. c2004-2009 [cit. 2009-02-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.eurofinas.org/index.php?page=home>>.
- [12] Zájem o finanční leasing po daňové reformě klesl. *Finanční noviny* [online]. 2008 [cit. 2009-02-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.financninoviny.cz/os-finance/leasing/zpravy/zajem-o-financni-leasing-po-danove-reforme-klesl/314594>>. ISSN 1213-4996 .
- [13] *Největším poskytovatelem operativního leasingu v ČR je LeasePlan, provozuje 20 tisíc aut* [online]. 2008 [cit. 2009-02-22]. Dostupný z WWW: <<http://news.auto.cz/tiskovky/nejvetsim-poskytovatelem-operativniho-leasingu-v-cr-je-leaseplan-provozuje-20-tisic-aut.html>>.
- [14] International Finance Corporation, et al. *Financial Institutions*. Washington, D.C.: World Bank Publications, 1998. 135 s. ISBN 08-2134-343-2.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace.
ČR	Česká republika.
EU	Evropská unie.
LEASEEUROPE	Evropská federace leasingových asociací.
DPH	Daň z přidané hodnoty
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty
ZDP	Zákon o dani z příjmů
IFRS	Mezinárodní účetní standardy

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Vývoj celkového objemu leasingu v ČR.....</i>	<i>39</i>
<i>Obr. 2 Podíl operativního a finančního leasingu na celkovém objemu leasingu v ČR.</i>	<i>40</i>
<i>Obr. 3 Procentuální podíl leasingu movitostí a nemovitostí na celkovém objemu leasingu v ČR.....</i>	<i>41</i>
<i>Obr. 4 Leasing movitých předmětů dle podnikatelského zaměření zákazníků v ČR.....</i>	<i>42</i>
<i>Obr. 5 Vývoj leasingu movitých věcí dle podílu komodit v ČR.....</i>	<i>44</i>
<i>Obr. 6 Vývoj leasingu nemovitostí dle povahy v ČR.....</i>	<i>45</i>
<i>Obr. 7 Vývoj objemu leasingu v EU.....</i>	<i>47</i>
<i>Obr. 8 Procentuální podíl leasingu movitostí a nemovitostí na celkovém objemu leasingu v EU.</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 9 Leasing movitých předmětů dle podnikatelského zaměření zákazníků v EU.....</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 10 Vývoj leasingu movitých věcí dle podílu komodit v Evropě.</i>	<i>50</i>
<i>Obr. 11 Vývoj leasingu nemovitostí dle povahy v Evropě.</i>	<i>50</i>

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Přehled top 10 českých leasingových společností v roce 2008.
- P II Členské státy a asociace Leaseurope.
- P III Přehled top 10 členských leasingových společností Leaseurope v roce 2007.
- P IV Členské státy a asociace Eurofinas.
- P V Objem leasingu v zemích Evropské unie mezi léty 2002-2007.
- P VI Další informace o leasingu ve členských státech Evropské unie.
- P VII Grafické znázornění vývoje objemu leasingu v zemích Evropské unie.

**PŘÍLOHA P I: PŘEHLED TOP 10 ČESKÝCH LEASINGOVÝCH
SPOLEČNOSTÍ V ROCE 2008.**

Název společnosti	Produktová a komoditní nabídka	Objem leasingu r. 2008 (v mil. Kč)
ČSOB Leasing, a.s.	Operativní leasing, Leasing ze zahraničí, Leasing výpočetní techniky, kancelářského zařízení a techniky, osobních vozů a užitkových vozů, ojetých vozů, dopravní techniky, nákladních vozů, strojů a zařízení, technologií a výrobních zařízení, stavebních strojů a mechanismů, zemědělské techniky a strojů, zdravotnické techniky, potravinářských technologií, zařízení provozoven, dílen, interiérů	13 355,84
UniCredit Leasing CZ, a.s.	Operativní leasing, Zpětný leasing, Leasing ze zahraničí, Leasing kancelářského zařízení a techniky, osobních vozů a užitkových vozů, dopravní techniky, nákladních vozů, Leasing strojů a zařízení, technologií a výrobních zařízení, zemědělské techniky a strojů, nemovitostí, ekologie	12 043,69
VB Leasing CZ, spol. s r. o.	Operativní leasing, Leasing ze zahraničí, Leasing výpočetní techniky, kancelářského zařízení a techniky, osobních vozů a užitkových vozů, ojetých vozů, dopravní techniky, nákladních vozů, strojů a zařízení, technologií a výrobních zařízení, stavebních strojů a mechanismů, zemědělské techniky a strojů, zdravotnické techniky, Komunální leasing, Letadla, lokomotivy, vagony, Energetika, Ekologie	8 031,47
SG Equipment Finance Czech Republic s.r.o.	Operativní leasing, Leasing výpočetní techniky, osobních vozů a užitkových vozů, dopravní techniky, nákladních vozů, strojů a zařízení, technologií a výrobních zařízení, zemědělské techniky a strojů, Letadla, lokomotivy, vagony	7 228,09
Deutsche Leasing ČR, s. r. o.	Operativní leasing, Leasing dopravní techniky, nákladních vozů, strojů a zařízení, technologií a výrobních zařízení, stavebních strojů a mechanismů, Letadla, lokomotivy, vagony	6 714,50
ŠkoFIN s.r.o.	Operativní leasing, Leasing osobních vozů a užitkových vozů, ojetých vozů, dopravní techniky, nákladních vozů, strojů a zařízení	6 488,00
Mercedes-Benz Financial Services ČR s.r.o.	Operativní leasing, Leasing ze zahraničí, Leasing osobních vozů a užitkových vozů, ojetých vozů, dopravní techniky, nákladních vozů	5 410,92
IMMORENT ČR, s.r.o.	Leasing strojů a zařízení, stavebních strojů a mechanismů, nemovitostí	5 380,00

Raiffeisen-Leasing, s. r. o.	Operativní leasing, Leasing výpočetní techniky, kancelářského zařízení a techniky, osobních vozů a užitkových vozů, dopravní techniky, nákladních vozů, strojů a zařízení, technologií a výrobních zařízení, stavebních strojů a mechanismů, zemědělské techniky a strojů, zdravotnické techniky, Letadla, lokomotivy, vagony, Energetika, Leasing nemovitostí, Ekologie	4 488,58
s Autoleasing, a.s.	Operativní leasing, Leasing osobních vozů a užitkových vozů, dopravní techniky, nákladních vozů, strojů a zařízení	4 301,62

Zdroj: [www.clfa.cz]

PŘÍLOHA P II: ČLENSKÉ STÁTY A ASOCIACE LEASEUROPE.

	Stát	Členské asociace
členské státy Evropské unie	Belgie	Association Belge des Entreprises de Leasing, RENTA
	Bulharsko	Bulgarian Leasing Association
	Česká republika	Czech Leasing and Finance Association - CLFA
	Dánsko	Finans og Leasing, DANSKE BILUDLEJERE
	Estonsko	Estonian Leasing Association
	Finsko	Federation of Finnish Financial Services - FKL
	Francie	Association française des Sociétés Financières - ASF, Fédération Nationale des Loueurs de Véhicules
	Irsko	Irish Finance Houses Association
	Itálie	Associazione Italiana Leasing - ASSILEA, Associazione Nazionale Industria dell'Autonoleggio e Servizi Automobilistici
	Kypr	Cyprus Car Rental Association
	Litva	Latvian Leasing and Factoring Association
	Lotyšsko	Lithuanian Leasing Association
	Lucembursko	Fédération Luxembourgeoise des Loueurs de Véhicules
	Maďarsko	Hungarian Leasing Association
	Malta	Rent A Car Association Malta
	Německo	Bundesverband Deutscher Leasing-Unternehmen e.V., Bundesverband der Autovermieter Deutschlands e.V.
	Nizozemsko	Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen - NVL, Verenigine van Nederlandse Autoleasemaatschappijen, BOVAG
	Polsko	Association of Leasing Companies in Poland
	Portugalsko	Associacao Portuguesa de Leasing e Factoring - ALF
	Rakousko	Verband Österreichischer Leasing-Gesellschaften - VÖL
	Rumunsko	Romanian Leasing and Non Banking Financial Services Association
	Řecko	Greek Car Rental Companies Association, Association of Greek Leasing Companies
	Slovesko	Association of Leasing Companies of the Slovak Republic
	Slovinsko	Leasing Committee of the Banking Association of Slovenia
	Španělsko	Asociacion Española de Leasing - AEL, Asociacion Espanola de Renting, Federación Nacional Empresarial de Alquiler de Vehiculos con y sin Conductor
	Švédsko	AFINA - Associations of Swedish Finance Houses
	Velká Británie	Finance and Leasing Association - FLA, British Vehicle Rental and Leasing Association
nečlenské státy	Bosna a Hercegovina	Association of Leasing Companies in Bosnia & Herzegovina
	Norsko	Finansieringsselskapenes Forening, Norges Bilutleieforbund
	Rusko	ROSLEASING - Russian Association of Leasing Companies
	Srbsko a Montenegro	Association of Leasing Companies in Serbia
	Švýcarsko	Association Suisse des Sociétés de Leasing
	Ukrajina	Ukrainian Union of Lessors

Zdroj: [www.leaseurope.org]

**PŘÍLOHA P III: PŘEHLED TOP 10 ČLENSKÝCH LEASINGOVÝCH
SPOLEČNOSTÍ LEASEUROPE V ROCE 2007.**

Název společnosti	Stát	Objem leasingu v r. 2007(v tis. Euro)
UniCredit Group	Itálie	14 889 353
BNP PARIBAS Equipment Solutions (BNP PARIBAS Lease Group)	Francie	12 614 286
SG Equipment Finance	Francie	10 052 552
Fortis Lease Group	Lucembursko	8 976 000
ING Lease Holding	Nizozemí	8 898 095
Lombard	Velká Británie	8 640 736
Deutsche Leasing	Německo	7 795 000
Leasint SpA	Itálie	6 804 232
De Lage Landen	Nizozemí	652 227
Volkswagen Leasing GmbH	Německo	6 386 423

Zdroj: [www.leaseurope.org]

PŘÍLOHA P IV: ČLENSKÉ STÁTY A ASOCIACE EUROFINAS.

Stát	Členská asociace
Belgie	Union Professionnelle du Crédit - UPC/Beroepsvereniging van het Kredie
Česká republika	Czech Leasing & Finance Association - CLFA
Finsko	Federation of Finnish Financial Services - FKL
Francie	Association Française des Sociétés Financières - ASF
Irsko	Irish Finance Houses Association - IFHA
Itálie	Associazione Italiana del Credito al Consumo e Immobiliare - ASSOFIN
Maroko	Association Professionnelle des Sociétés de Financement - APSF
Německo	Bankenfachverband
Nizozemí	Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland - VFN
Norsko	Finansieringsselskapenes Förening
Polsko	Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce - KPF
Portugalsko	Associação de Sociedades Financeiras para Aquisicoes a Credito
Rumunsko	Leasing and Non-Banking Financial Services Association
Španělsko	Asociacion Nacional de Establecimientos Financieros de Credito
Švédsko	Finansbolagens Förening, Svenska Bankföreningen
Velká Británie	Finance & Leasing Association, Consumer Credit Trade Association

Zdroj: [www.eurofinas.org]

**PŘÍLOHA P V: OBJEM LEASINGU V ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE
MEZI LÉTY 2002 – 2007.**

Země	Objem leasingu (v Mil. Euro)					
	02	03	04	05	06	07
Belgie	3 398,00	3 451,84	3 501,34	3 844,88	6 199,15	6 525,65
Bulharsko				484,55	818,16	1 310,59
Česká republika	3 441,00	3 411,75	3 396,99	3 992,41	4 442,95	5 343,20
Dánsko	2 835,00	2 605,81	3 084,53	4 289,52	5 614,48	5 999,11
Estonsko	661,00	733,51	730,83	962,25	1 262,45	1 453,03
Finsko	905,00	2 615,70	2 864,40	3 200,00	3 377,00	3 952,00
Francie	26 563,00	25 743,00	26 915,00	28 776,00	36 099,29	39 780,00
Irsko						
Itálie	37 559,00	32 222,00	38 039,96	44 160,00	48 109,00	48 860,00
Kypr						
Litva					1 279,81	1 808,31
Lotyšsko					1 799,12	2 578,20
Lucembursko						
Maďarsko	2 232,00	2 771,00	3 076,00	3 672,12	3 982,61	4 848,11
Malta						
Německo	44 000,00	43 650,00	44 410,00	49 270,00	50 539,00	53 750,00
Nizozemsko	4 244,00	4 314,00	4 387,00	4 539,00	9 453,00	11 843,00
Polsko	2 093,00	2 542,24	3 115,93	4 047,48	5 559,95	8 628,33
Portugalsko	3 356,00	3 331,00	4 227,00	4 889,00	5 676,00	6 870,00
Rakousko	4 587,00	5 058,94	6 117,36	6 712,11	7 111,62	7 931,16
Rumunsko	625,00	706,26	841,11	1 101,52	2 283,74	3 747,60
Řecko			2 360,00		38,00	40,40
Slovesko	946,00	1 041,91	1 130,00	1 485,45	1 947,17	2 314,32
Slovinsko	677,00	996,00	1 094,00	1 478,17	1 722,31	1 785,79
Španělsko	9 671,00	11 714,80	13 979,90	16 542,56	21 822,50	25 235,93
Švédsko	4 491,00	3 916,17	4 673,12	6 450,09	9 180,07	10 062,92
Velká Británie	35 479,00	53 618,00	53 651,00	56 365,90	55 834,42	57 819,21
Celkově	187 763	204 444	221 595	246 263	284 152	312 487

Zdroj: [www.leaseurope.org]

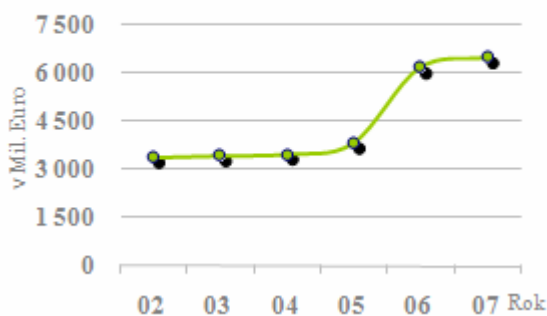
**PŘÍLOHA P VI: DALŠÍ INFORMACE O LEASINGU VE
ČLENSKÝCH STÁTECH EVROPSKÉ UNIE.**

Země	Procentuální změna 2002 - 2007	Průměrný objem leasingu 2002-2007 (Mil. Euro)	Roční podíl na průměr- ném ročním objemu lea- singu v EU	Hodnocení dle ročního podílu na prům. roč- ním objemu leasingu v EU	Objem leasin- gu na 1 obča- na za období 2002 - 2007 (Euro)
Belgie	92,04%	4486,81	1,85%	10	2525,22
Bulharsko	170,48%	435,55	0,18%	22	343,62
Česká republika	55,28%	4004,72	1,65%	13	2314,61
Dánsko	111,61%	4071,41	1,68%	12	4457,91
Estonsko	119,82%	967,18	0,40%	19	4335,18
Finsko	336,69%	2819,02	1,16%	15	3193,27
Francie	49,76%	30646,05	12,62%	4	2970,10
Irsko					
Itálie	30,09%	41491,66	17,09%	3	4178,53
Kypr					
Litva	41,30%	514,69	0,21%	21	917,61
Lotyšsko	43,30%	729,55	0,30%	20	1929,10
Lucembursko					
Maďarsko	117,21%	3430,31	1,41%	14	2048,70
Malta					
Německo	22,16%	47603,17	19,61%	2	3474,68
Nizozemsko	179,05%	6463,33	2,66%	6	2364,35
Polsko	312,25%	4331,16	1,78%	11	683,93
Portugalsko	104,71%	4724,83	1,95%	9	2666,13
Rakousko	72,91%	6253,03	2,58%	8	4505,50
Rumunsko	499,62%	1550,87	0,64%	16	434,35
Řecko		406,40	0,17%	23	217,39
Slovensko	144,64%	1477,48	0,61%	17	1642,00
Slovinsko	163,78%	1292,21	0,53%	18	3833,32
Španělsko	160,94%	16494,45	6,79%	5	2186,74
Švédsko	124,07%	6462,23	2,66%	6	4222,90
Velká Británie	62,97%	52127,92	21,47%	1	5104,72

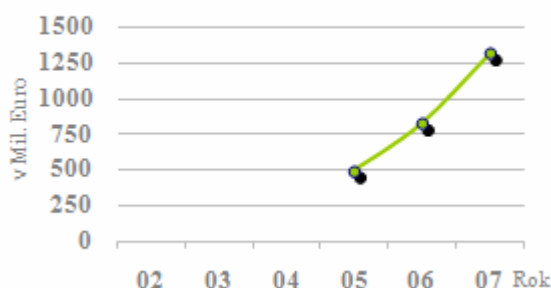
Zdroj: [www.leaseurope.org]

PŘÍLOHA P VII: GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ VÝVOJE OBJEMU LEASINGU V ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE.

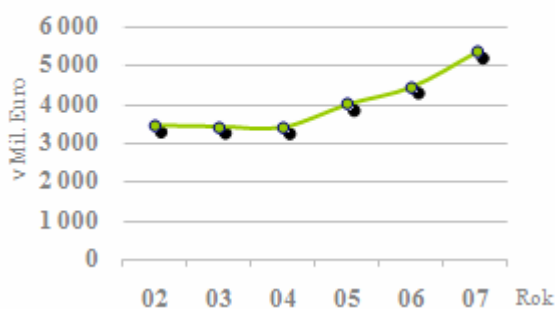
Vývoj objemu leasingu v Belgii

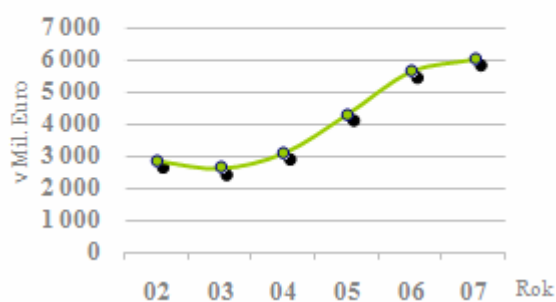
Vývoj objemu leasingu v Bulharsku

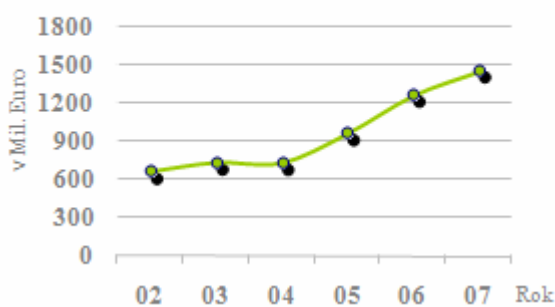
Vývoj objemu leasingu v ČR

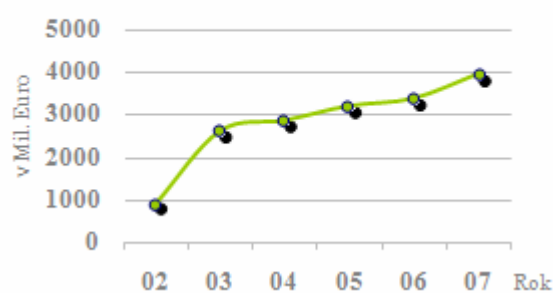
Vývoj objem leasingu v Dánsku

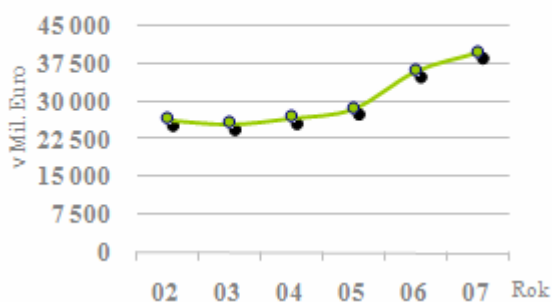
Vývoj objemu leasingu v Estonsku

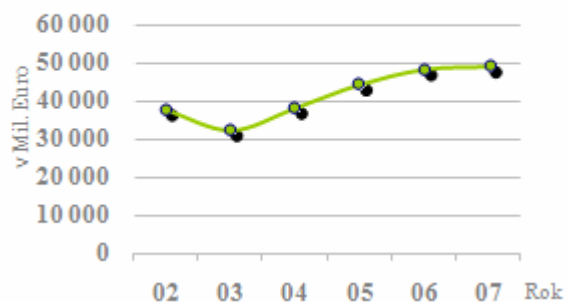
Vývoj objemu leasingu ve Finsku

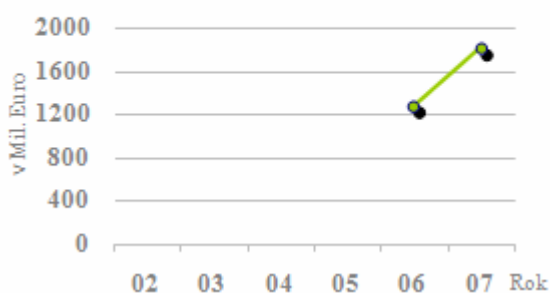
Vývoj objemu leasingu ve Francii

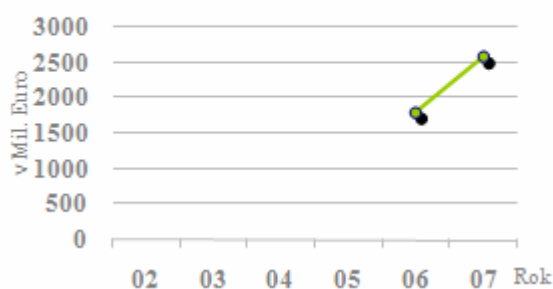
Vývoj objemu leasingu v Itálii

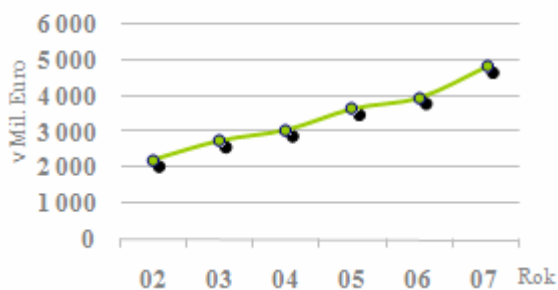
Vývoj objemu leasingu v Litvě

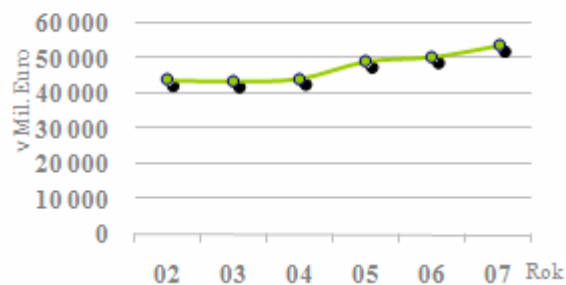
Vývoj objemu leasingu v Lotyšsku

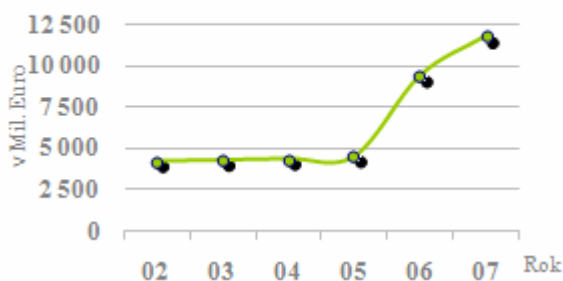
Vývoj objemu leasingu v Maďarsku

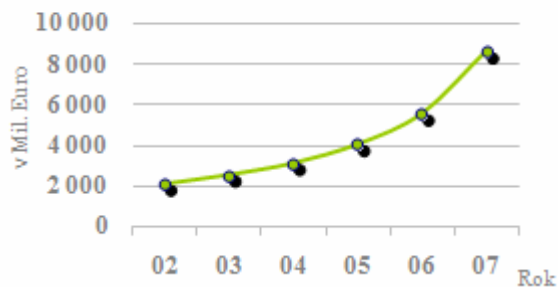
Vývoj objemu leasingu v Německu

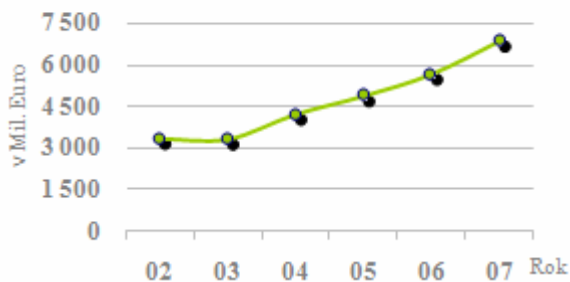
Vývoj objemu leasingu v Nizozemí

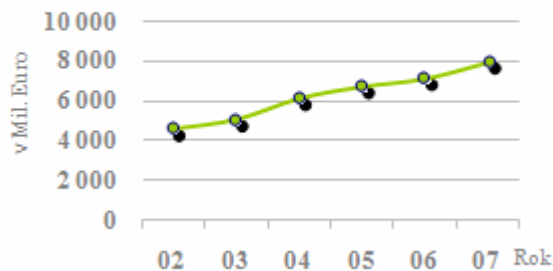
Vývoj objemu leasingu v Polsku

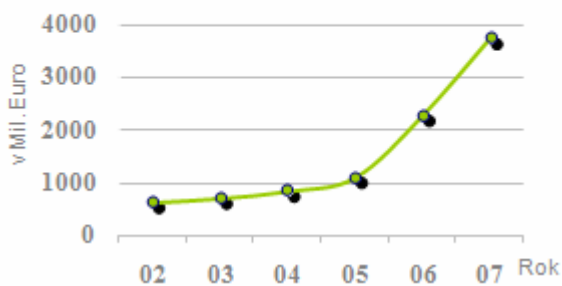
Vývoj objemu leasingu v Portugalsku

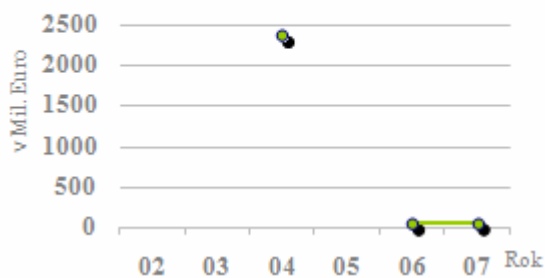
Vývoj objemu leasingu v Rakousku

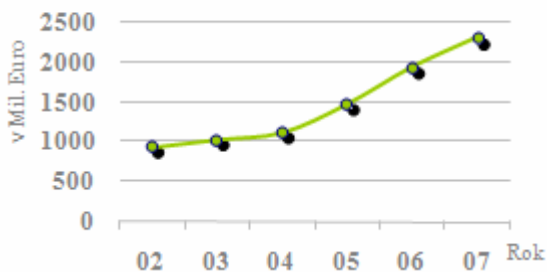
Vývoj objemu leasingu v Rumunsku

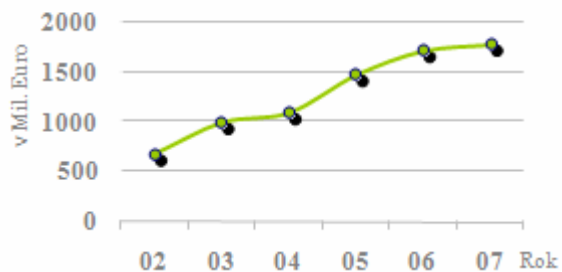
Vývoj objemu leasingu v Řecku

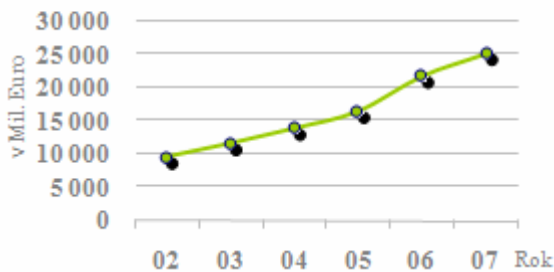
Vývoj objemu leasingu na Slovensku

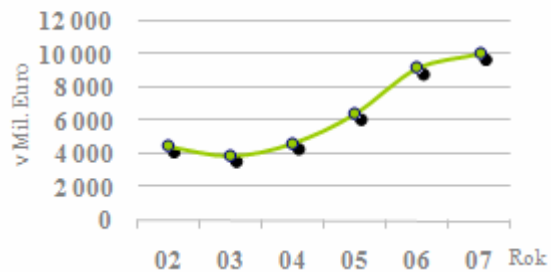
Vývoj objemu leasingu ve Slovinsku

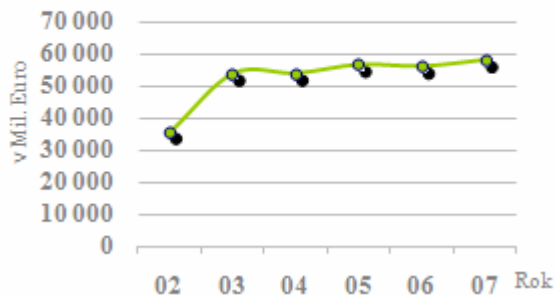
Vývoj objemu leasingu ve Španělsku

Vývoj objemu leasingu ve Švédsku

Vývoj objemu leasingu ve Velké Británii

Zdroj: [www.leaseurope.org]